

သွက်သောတုဇန်တံ ညးဂမ္တိုင်

သွက်သောတုဇန်တံ ညးဂမ္တိုင် ညးဂမ္တိုင် ညးဂမ္တိုင်

ဗောဓိသတ်ပို နူဘဝ ကွာကွာတေံညိ လင်စိုတ်တဲ

ပြကိုဟ်ဂကောံ

ဇာတ်ဇော်စို

၀

ကျ်ဇော်အွာစွောံ (ဝေါဆရာတော်)

စီရင်ခွံပဒ်လင်ရောင်။

* * *

မာတိကာ

လွှတ်တော်	လွှတ်တော်	ပုဒ်မုဒ်လိပ်
၁။	တော်တေမီ	၅
၂။	တော်မှာနေက်	၃၇
၃။	တော်သုဝဏ္ဏသံ	
၄။	တော်နေမီ	
၅။	တော်မဟောဟ်သမ	
၆။	တော်ဘူရိဒတ်	
၇။	တော်စန္ဒကုမာ	
၈။	တော်နာရဒ	
၉။	တော်ဝိဓုရ	
၁၀။	တော်ဝေသန္တဝ်	

သွက်သောတုဇန်တံ ညးဂမိုင်

သွက်သောတုဇန်တံ ညးဂမိုင် ညးဂမိုင် ညးဂမိုင်

ဗောဓိသတ်ပို နူဘဝ ကွာကွာတေံညိ လင်စိုတ်တဲ

ပြကိုဟ်

ဇာတ်စန္ဒကုမာ

၀

ကျင်ဇော်အွာစွောံ (ဝေါဆရာတော်)

စီရင်ခွံပဒ်လင်ရောင်။

* * *

နိဒါန်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

တို့မှုံကုပိုန်ကျာ်တြဲ နိဿဲကီုချင်ရာဇာဂြိုဟ်တဲ ပဒတ် ပွဲဇရေင်တံဂိဇ္ဈကုဋ် ပဟိုတ်ကီု တိပိုန်ဒေဝဒတ်တဲ ဂါထာမှုံတံညေံ ရဲဝံမွဲး “ရာဇာသိလုဒ္ဓကမ္မော” ဂှ်၊ ကျာ်တြဲ မတံရ။

ဂှ်ဝတ္ထုဒေဝဒတ်ဂှ် နဲမကျင် ပွဲသဃံဘောဒကတေံဂှ် ဂပ်ဝ်သမ္ဘိကေတ်ရ၊ တိပိုန်ဒေဝဒတ် ဝံ ပတှ်ုနုမဒ်ခမိတဲ ဒိုကီုသိုင်ဗိမ္ဗိသာ မပကာဂစိုတ်ဂှ် နဲမကျင်ဒှ်ဟေင်၊ တုပညာတံဂပ်ဝ်သမ္ဘိ ကေတ်ရ။

သိုင်ဗိမ္ဗိသာဂှ် ပကာဂစိုတ်တဲ တိပိုန် ဒေဝဒတ် ပြာပ်အာဇရေင် သိုင်အဇာတသတ်တြဲ တဲ ရဲဝံ တိပိုန်ဒေဝဒတ်မွဲးရ၊ “ယံသိုင်မပြဲ ညံင်ပိုက်ဒတဲစိုတ် မရာတ်ဂှ် စိုပ်ဒတဲ တဲရ၊ ပွဲဒတဲ စိုတ်အဲပွန်တုန်ဂှ် ဟဂံအာစိုပ်ဒတဲဏီ မရာတ်” ရဲဝံတိပိုန်ဒေဝဒတ်ဂး။

ဂလာန်ဂှ် သိုင်အဇာတသတ်တြဲမိင်တဲ ရဲဝံသူးပွန်ရ၊ “ယံကောန်တု ပသတ်ဒတဲစိုတ် နာ်ပိုရောအံ” ရဲဝံ သိုင်အဇာတသတ်တြဲသွာန် “ယံသိုင်မပြဲ ကျာ်တြဲ မပတုဒသဗလ ညာဏ်ဂှ် သွောံဂစိုတ်ကျေံတဲ အဲကြက်သွကျာ်ညိ ရဲဝံ အဲဂးလဝ်ကီု မရာတ်ရဟသေင်ဟာ”

ဂလာန်ဂှ် သိုင်မိင်တဲ “ယံကောန်တု မူရပွဲမဂပ်ဝ် ကီုအဲသွရောအံ” ဂလာန်မြဲဝံ သိုင်ဂး၊ “ယံမရာတ် သိုင်မပြဲ သွာတုမရာတ်ဂှ် ကီုကျင်ကောံကီုအဲညိ” ရဲဝံ ဒေဝဒတ်ဂး၊ “ဂံရအံ” သိုင်အဇာတသတ်တြဲ ဂးတဲ သွာတုမသုန်ကွံ မပ္ပံအက္ခဏာဝေဒိဂှ် သိုင်ကီုကျင်ကောံ မွဲဟာန်အိုတ်တဲ ပ္ဍောပ်သွာတုမသုန်ကွံ သွာတုပိဇ္ဇောမ္မဲဂှ် သိုင်ရဲကေတ်တဲ၊ “ယံမွဲးတံ ညံင်တိပိုန်ဒေဝဒတ်မဟိုတ် မွဲးတံပဗက်အိုတ်ညိ” ဂးတဲ၊ သိုင်ဇ္ဈာဝ်ဏာ သုတုတံဂှ်ရ။

တိပိုန်ဒေဝဒတ်တုန်လေဝ် ပ္ဍောပ်သွာတု ပိဇ္ဇောမ္မဲဂှ် သွာတုဇမ္ဗောမ္မဲဂှ် ကော်နင်တဲ သူး ရ၊ “ယံသွာတု သမဏဂေါတမဂှ် ဣတေံပဒတ် ပွဲတံဂိဇ္ဈကုဋ် ပွဲဋ္ဌာန်မှုံယုမဖ်သတ်ဂှ် ပွဲကာလ တတဲဂှ် ဣတေံစင်ကြိတ် ပွဲကာလဂှ် မွဲးတံအာတဲ နကံမဖျုင်လဝ်ဂို မဒ္ဓါဒ္ဓါဂှ် မွဲးပန်ဂစိုတ် ကျေံညိ၊ ချိုတ်တဲ ပွဲတရဲမှုံယုမဖ်သတ်ဂှ် မွဲးကလေင်စကျင်ရ” ဂလာန်မြဲဝံဂးတဲ ဇ္ဈာဝ်ဏာ သွာတုဂှ်တဲ ပွဲတရဲမကီုသွာတုမစကျင်ဂှ် ပွဲဋ္ဌာန်ဂှ် ဇ္ဈာဝ်ဏာသွာတုဇါ ကီုတန်ဒိုင်တဲ သတ်ဝံ ဇ္ဈာန်လဝ်ရ၊ “ယံမွဲးညးဇါ ပွဲကာလတြဲမ္မဲ မစကျင်ဂှ် မွဲးတံပန်ဂစိုတ်ကျေံတဲ ပွဲတရဲမှုံယု မဖ်သတ်ဂှ် မွဲးတံညးဇါစကျင်ညိ” ဒေဝဒတ်ဂး။

ပွဲတရဲညးမွဲး ကီုတြဲဇါမစှ် သွာတုပန်ညေံကီုအာတန်ဒိုင်ပွန်ရ၊ “ယံမွဲးတံ ပွဲဋ္ဌာန်မွဲးတံ မအာဒိုင်ဂှ် တြဲဇါဂှ် ကျင်စိုပ်မွဲးတံရဂှ် တြဲဇါဂှ် မွဲးတံ ပန်ဂစိုတ်ကျေံတဲ ပွဲတရဲမှုံယုမဖ်သတ်ဂှ်

မှူးတံညးပန်စံကျင်ရ” ရဝံဒေဝဒတ်ဂးတဲ ပွဲဋ္ဌာန်ညးပန် မကိုစံကျင်ရဲ သွာတူဒွံ ကိုအာ တန်ဒိုင်ရ။ “ယံမှူးတံ ညးဒွံ ဒွာဲမှူးတံမအာဒိုင်ရဲ တြံညးပန် မကျင်စိုပ်မှူးတံရ။ ရဲတြံပန်ရဲ မှူးတံညးဒွံ ပန်ဂစိုတ်ကျေံတဲ ပွဲတရဲမုံယုမဖ်သတ်ရဲ မှူးတံညးဒွံစံကျင်ရ” ရဝံ ဒေဝဒတ်ဂးတဲ ပွဲဋ္ဌာန်ညးဒွံ မကိုစံကျင်ရဲ သွာတူရဲတြံကိုအာတန်ဒိုင်ပွန်ရ။

“ယံမှူးတံညးစိုတ်တြံ ဒွာဲမှူးတံမအာဒိုင်ရဲ တြံညးဒွံ မကျင်စိုပ်မှူးတံရဲ တြံဒေဝံမကျင်စိုပ် မှူးတံရဲ မှူးတံပန်ဂစိုတ်ကျေံတဲ ပွဲတရဲမုံယုမဖ်သတ်ရဲ မှူးတံညးစိုတ်တြံစံကျင်ရ” နလှေင်မြဲဝံ သွာတူပိစောဲမဲ့ ဒေဝဒတ် ဇ္ဈောင်စကာဏာရ။ အစီရေင်အာံဝံရဲ မူဟိုတ်ဒေဝဒတ် မပရော ဂလာန်သတ်ဝံ ယဝ်ညးသွာန်မှူး သွာတ်ဂလာန်သတ်ဝံ ဂပ်ဝ်သမ္ဘီ။ ဒဒ်ပုဇကု ကိုညးဂစိုတ်ကျင်ရဲ သိုက်ဂြောပ်ဗွန်ကျေံဟကိုပြုတ်ထောင်အာတဲ ပွသတ်ရဲ ဒေဝဒတ် မပရောင်မိဂူး။

ပွဲကာလရဲ ဇမ္ဗော်သွာတူရဲ ပူးဒိုက် လှဲကေတ်သွာတ်တဲ ဇကောံတံရဲ ဒက်ကရပ်ပွဲစးတဲ တူပုဒိုင်ဗွဲဝံရဲ ခေံယိုက်ကေတ်တဲ ခေံအာစိုပ်ဇရေင်ကျင်တြဲတဲ အဲသပန်ကလှေင်ကျေံ ကျင်တြဲ ညိ ခေံချပ်တဲ ခေံပျိုန်တူဖျိုန်ကံ တင်ဒဇက်နင်တူတဲ တွတ်ပန်ဗလးဏာရဲ ခေံဟံသွာတ်ရထ ခေံဗလးဏာကံရဲ ဟံမာန်တဲ ဇုတ်ညွဲခေံဒိုတ်ရဲ ရဲမကပ်အာဓါလူးကို နူပါင်ခေံတုန်လေဝ် သုင်ပါင်ခေံဇောဝ်တိတ် တရဲအလုံဇကုခေံ မဇောဟ် (ဇိုဟ်) တြိုင်အာတဲ ညင်ရဲညးမကျေင်လဝ် ကို ညင်ရဲ ညးမဇိုတ်ပရောပ်ရဲဒိုင်တဲ သိုက်ဂိဖေက်လကိုတ်စိုတ် ပွဲမလောန် ခေံမဒိုင် ကျင်တြဲညာတ် ကေတ်တဲ သိုက်ဂိဓပ်ကရုဏာ နဂလာန်သိုက်ဂိဓပ် သုဘာသိုတ်ရဲ ကျင်တြဲ လလောင်ပျိုတ်တဲ ရဝံ ကျင်တြဲသူးရ။ “ဘော၊ ဟာဲမမင်ဗွဲ မလွဖေက်ရ၊ မကျင်ဇရေင်အဲဝံ” ကျင်တြဲဂး။

တြံသွာတူရဲ ခေံထောံကျေံကံတူခေံတဲ ခေံပြာပ်ကျင်ဖျေံကွိုပ်တံဒိုင်ကျင်တြဲရ။ “ယံတို့ မှိုပ်ပိုန် အစောံအဲသျှိုဟ်သျှို အစောံအဲမဝိဝိင် အစောံအဲ မဟံဆိုက်ဗွက်ရဲဒိုင်တဲ ဒုဟ်သရပ်ပါပ် ရဲ ရာန်သကိုတ်အဲတဲ ဂုန်တို့မှိုပ်ပိုန်ရဲ အဲသိုက်ဟံတိတ်တဲ အဲသိုက်ပွဟ်(ပတေံ) ဂလာန် ဒေဝဒတ် သမ္ဘီရဲတဲ အဲသိုက်မှူးကျင်ပန်ဂစိုတ် တို့အဲရောင်အံ၊ တို့မှိုပ်ပိုန် အောင်ဒင်လလံကျေံ အဲသိုက် ညိအံ” ရဝံ ခေံကလံကျေံ ကျင်တြဲတဲ ပွဲဋ္ဌာန်မဲ့မဗူးဒုဟ်ရဲ ခေံအာတန်ဒိုင်ရ။

ပွဲကာလရဲ ကျင်တွံကိုဓပ် သစ္စပန် ကိုသွာတူရဲတဲ သွာတူရဲ ဒိုင်အာသောတပန်ရ။ တဲရဲ ဝံ ကျင်တြဲသူးရ။

“ယံညးညင်တရဲဒေဝဒတ် မပျင်လဝ်ရဲ ဥပးလွစံအာညိ၊ တရဲညွာင်ဥပးစံအာရ” ကျင်တြဲဂး။ ကျင်တြဲဇ္ဈောင်ဖျဏာဥပးရဲတဲ ကျင်စော်အာနုဋ္ဌာန်စင်ကြံရဲတဲ ပွဲဇရေင်တံဆုမဲ့ ကျင်တြဲအာဝံဒိုင်ရ။

ပွဲကာလရဲ “မာတ်တြံမဲ့ မဟံကျင်ရဲ မူပတြံရဲ မဟံကျင်လလံဝံရော” ဂးတဲ။ ခေံညး ဓါရဲ တွာ်ဒစးကျင်ရ။ ခေံကျင်ညာတ်ကျင်တြဲတဲ ခေံလှောင်ကျင်တဲ သိုညးဓါရဲ ဝံတန်ဒိုင်ရ။

ကျက်ကြံပပြာကတ်ကိုခပ်သစ္စပန်တဲ သိုညးခါဂ် ဒ်အာသောတပန်ရ၊ တဲရဲဝံ ကျက်ကြံသွေးရ၊ “ယွံမွဲးတံညးခါ ညံင်တရဒေဝဒတ် မဃူင်လဝ်ဂ် မွဲးတံလွစအာညါ၊ တရဲညွှာင်မွဲးတံစအာရ” ကျက်ကြံဂး လေ့င်နနဲသ်ဝံ သိုတြံညးဃှိုတ်တံဂ် ကျင်စိုပ်ကျက်တဲ လေ့င်ကျက်ကြံတဲ ကျက်ကြံ ပပြာကတ်ကိုခပ်သစ္စပန်တဲ ဝံဒ်သောတပန်သိုညးဖအိုတ်တဲ “ယွံမွဲးတံတရဒေဝဒတ် မဃူင်လဝ်ကို စဂ် မွဲးတံလွစအာညါ တရဲညွှာင်မွဲးတံစအာရ” ကျက်ကြံဂးတဲ ဃူင်ဖျဏာကျေံသိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် သွာတူဇော်ဂ် စအာတဲ သိုပြာပ်အာပွဲဇရေင်ဒေဝဒတ်တဲ ရဲဝံသိုသွေးရ၊ “ယွံတိုအဲတံပိုန် ဒေဝဒတ် တွဟ်နပွဲကျေံ လမျီုကျက်ကြံဂ် အဲဒိုက်ဟံသွဟ်ရထရအ၊ ကျက်ကြံ ဇော်ကိုဏ္ဍိအနုတ်သန်အ ဇော်ကိုကြိဇ်သန်အ” ရဲဝံဂရေင် ဟိုဒေဝဒတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် အိုတ်ကိုသွာတူပိဏ္ဍောဲအိုသိုဂ် ရဲဝံသွေးအိုတ်ရ “ယွံမွဲးတံ သိုပိုညးဖအိုတ် ဝံဂ် နိသဲကိုကျက်တိုမုပိုန်တဲ ပိုဝံဂိုင်လမျီုရောင်သံ” ဂးအိုတ်တဲ ပကျေံခမီဇရေင်ကျက်ကြံ သိုညးဖအိုတ်တဲ အာစိုပ် ဒဒ်အရန် သိုဖအိုတ်ရ၊ ဂ်ပရိုင်ဒဒ်အိုသိုဂ် ပြာကတ်အာကို ခမီဂမိုင်အိုတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် ခမီတံညးဂမိုင် ကျင်ကောံမ္မဟာန် ပွဲဇရေင်သဘင်ခပ်တဲ က္လိဗဒ်ဂလာန်ရ၊ “ယွံတိုတံညးဂမိုင် တံပိုန် ဒေဝဒတ်ဝံ ဒက်လဝ်ဝဲသိုက်ဂစိုတ်ကျက်ကြံမ္မဲဂ် တွဟ်နပွဲကျေံလမျီု ညးဂမိုင် ပတ်လ္လီရောင်သံ၊ အိုသိုညးဂမိုင်ဂ် နိသဲကိုတိုမုပိုန် ကျက်ကြံတဲ မကလိဝံလမျီု ရောင်သံ” ရဲဝံ ခမီတံညးဂမိုင် က္လိဗဒ်ဂလာန်ရ။

ပွဲကာလဂ် ကျက်ကြံ ပြာပ်ကျင် ဝံမိင်ဂလာန်ဂ်တဲ သွာန်တိုန်ခမီဂမိုင်ရ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမီတံ မွဲးတံကျင်ကောံမ္မဟာန်တဲ မူရဂလာန်မ္မဲ မွဲးတံမဟိုရော”

“ယွံတိုမုပိုန် ဂလာန်အကြီဒေဝဒတ် ပဝဲဂစိုတ် တိုမုပိုန်မ္မဲဂ် တွဟ်နပွဲကျေံလမျီုညး ဂမိုင်ဂ် ဟိုလ္လီရောင်သံ ပိုဒိုက်မဟိုရောင်အ”

“ယွံခမီတံ ပွဲကာလ လမ္ဗိ(လျဟ်)ဝံ နိသဲကိုအဲမ္မဲတဲ ဒေဝဒတ်ဒက်ဝဲ သိုက်ဂစိုတ်အဲတဲ တွဟ်န ပွဲကျေံလမျီုညးဂမိုင်ဂ် မပတ်လ္လီဂ် ဆလျဟ်ဝံဟသေင်၊ မတဲတေံ ဒေဝဒတ် ပတ်လ္လီတဲ ရ” ဂးတဲ၊ ကျက်ကြံကွပ်သံဒိုင်ရ၊ ခမီတံ အာတ်ပင်မိုင်ဇာတ်အတိုက်တေံရ။

* * *

ဇာတ်စန္ဒကုမာ

၁။ ခဏ်စန္ဒကုမာ သူတ်သွတ်အမှ

ဘိက္ခုဝေ၊ ယံခမိတံ။ ပွဲကာလအတိက်တေံ ချင်ဗာရာန္ဓသီဝံ့၎် ခေံမဂံ့ယု၊ ပုပ္ဖဝတီရောင်။

ကောန်သိုင်ပုပ္ဖဝတီ၎် ဉ္စကရာတ်ဂး မဟွင်ရင်ချင်ယုပုပ္ဖဝတီ၎်ရ၊ ကောန်သိုင်ဉ္စကရာတ်
၎် စန္ဒကုမာဂးယု၊ စန္ဒကုမာ၎် ခြံဥပရာဇာရ၊ ပွဲကာလ၎် ဗမ္မးမဲ့ ညးမသူတ်သွတ်အမှ၊ ဂးယု
ခေံဒှိဗမ္မး မဒှိအ္ဗာသိုင်မရေင်တြင်ကီဒတဲမြမောဝ်ချင်ရး အ္ဗာသိုင် ခေံဒှောံဗ္ဗာန်တသိုင်ရ။

ဗမ္မး၎် နံ့ကီပညာရဂးတဲ သိုင်ကီစီရေင်သူတ်သွတ်အမှအိုသိုရ၊ ဗမ္မး၎်လောဘ
စလာတ်ညးတဲ အမှဇ္ဇး၎် ကယုကျေံ အမှကျ၎် ဇ္ဇးကျေံ ဗမ္မးပရောင်၊ နံ့ကာလမဲ့တဲ တြံ့မဲ့၎်
ဒှိညးကယုကျေံခေံတဲ ခေံတိတ်အာ နူရင်သူတ်သွတ်၎် ခေံညာတ် ဥပရာဇာ တွာ်အာတိုန်
သီကီသိုင်၎် ခေံဒြေပ်ဗက်အာတဲ ခေံလှောင်ပျောတ်ကွပ် ပွဲတံဇိုင် ဥပရာဇာတဲ ခေံယာံတရ။

“မူဒှိဗေံယာံရော” ဥပရာဇာသွာန်ခေံ “ယံ့ကောန်တု ဗမ္မးခဏ္ဍဟာလ၎် စသီဖိုညးတဲ
သွာဝ်အဲဒိုက်ဇ္ဇးရောင်၊ ဗမ္မးကယုကျေံအဲဒိုက်ညိအံ” ခေံဂး။

စန္ဒကုမာမိင်တဲသွးရ၊ “ဟဲမင်ဗွဲ ဗေံလွစံင်တူရ” ဟိုသွာံဗဇးတဲ တိုန်အာ ပွဲရင်
သူတ်သွတ်၎်တဲ ညးမဒှိတြင်စွတ်၎် တုဒြပ်၎်ဂံ့ရ၊ ညးဟံ့ဒှိတြင်၎် ညးဟံ့ဂံ့ရ၊ လှောင်သွာဝ်
ဗပွဲခပ်၎် စန္ဒကုမာသူတ်သွတ်ကိုရ။

ပွဲကာလ၎်ဇန်တံညးဂမ္တိုင်ဂး၊ “ သွာဝ်ဝံ့ ဒှိဗပွဲခပ်ကျေံရ” ဂးတဲ ကိုသာဓုကာ
ရုဒြိဒြိရ၊ ဗရသာဓုကာ၎် သိုင်မ စန္ဒကုမာမိင်တဲ သွာန်ညးရ၊ “ယံ့မ္မးတံ မူဗရ၎်ရော”
“ယံ့တုညး စန္ဒကုမာသူတ်သွတ် အမှညး၎် ဒှိသတ်ခပ် သန်ဂးတဲ ညးကိုသာဓုကာရောင်အံ”
ညးဂး၊ သိုင်မိင်တဲ အိုဟ်တိုဟ်တံစိုတ်ပွဲမလောန်သန်ရ။

ပွဲကာလ၎် စန္ဒကုမာ တိုန်စိုပ်သိုင်မ ဇကုတဲ လှောင်ပဝတ်တဲ ဂံ့ဒိုင်ရ ပွဲကာလ၎်
သိုင်သွာန်တိုန်ရ၊ “တာတ၊ ယံ့ကောန်အဲစန္ဒကုမာ၊ စန္ဒကုမာ သူတ်သွတ်အမှညးမဲ့
ဒးဗပွဲခပ်ညး၎် ဒှိကျေံဟာကောန်” “ဒှိကျေံရအံ” စန္ဒကုမာဂး၊ “ယံ့ကောန်ဒှိရသတ်၎် ပတို
နူတဲဝံ့တဲ ဂတဝံ့ မသူတ်သွတ်အမှညးရကောန်” သိုင်ဂးတဲ သိုင်ဇိုန်ကို စန္ဒကုမာ ဂံ့သူတ်
သွတ်အမှညးရ။

ပတျီနဂ်တဲ ဗမ္မးခဏ္ဍဟာလဂ် ဟုတ်အာ နှုစွဲစိုန်ရ ပတျီနဂ်တဲ ဗမ္မးခဏ္ဍဟာလဂ် ဒက်လဝ်ဝဲ အဃာတက ပွဲစန္ဒကုမာရ၊ တဲခွဲဂွဲဇိုတ်လွံက်လွဲဒုဟ် စန္ဒကုမာရ။

* * *

၂။ ခဏ်သိုင်ဇကရာတ်လွံညာတ်

သိုင်ဇကရာတ်တုန်လေဝ် မအောန်တကီုပညာဟေင် နွံပွဲကာလမဲ့တူ ပွဲကာလဗွံ သိုင်သိုက်လိုင်တ ပွဲဖလှောင်ယးဂ် သိုင်ဂံသွင်လွံ ပွဲချင်သွီမွဲတကီုဂ္ဂိဏ္ဍာတ် မတုတ်နရတ် ထပ် ပြကာ မွဲဗွတ်တလဲတြဲစောယောဇနာ မတုတ်ယတ်နဗ္ဗိထဝ်မွဲကီုသဗာန် ဇော်သျှင်ခေ လီယောဇနာ ခေမဂ္ဂိဏ္ဍာတ် ကောံပြာသာဒ် ဝေဒယန္တင်ခေမွဲတကီုဂ္ဂိပ်နန္ဒဂိုန် မဂပ် လိုင်စိုတ် ခေစိုန်သကီုတ ကောံ ဗ္ဗိထဝ် နန္ဒာဂိုန် မဂပ် လိုင်စိုတ် ခေမတုန်တောဲတ ဂကောံဒေဝတ်ဂမ္တိုင်၊ ဟိုန်ချင်သွင် တာဝတိင်ဂ် လွံညာတ်တဲ လကီုတ်ဂုဟ်တဲ သိုက်ဂံစိုပ်ချင်သွင်ဂ်ဒ်တဲ ချပ်တရ။

ပွဲတဲယးဂ် ဗမ္မးပြောဟိတ် ခဏ္ဍဟာလဂ် ဟုတ်လိပ်စဟာပ်တဲ တွဟ်နသီကွီသိုင်ဂ် ပြာပ်တိုန်အာသိုသိုင်တဲ ပရိုင်သိုက်မသိုက်ဂ် ဗမ္မးသွာန်တိုန်သိုင်ရ။

ဒဒ်ကျာ်တြဲ သိုက်ပပြာကတ်တဲ ဂးကီုခမိဂ္တိုင်ရ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ယံခမိတံ။ သိုင်ပုပ္ဖဝတီဂ် သွာန်တိုန်ဗမ္မး ခဏ္ဍဟာလ သမ္မိဂ်ရ “ယံတုအဲ မဆိုက်ဗွက် ပွဲလမိတ်သွယ်သန် ဩကုသို မွဲပွဲတဲ စုတ်နုချင်မွဲဟ်ဝံတဲ မသောံအာစိုပ်ချင်သွင်ဂ် မုပ္ဖကုသိုမွဲပွဲတဲ မဂံအာစိုပ် ချင်သွင်ဂ်ညိ ရောအ္စာ နဲမွဲ ညံင်မသောံအာစိုပ်ချင်သွင်ဂ် အ္စာဂးကီုအဲညိ” သိုင်ဂး။

သိုင်ဝံမတုပဟာရော၊ ညံင်ပုဂ္ဂိုမွဲ တလိုင်အာ ဂွံင်တရ ထပ်တဲတဲ သိုက်ဂံစိုပ်ဂွံင်တရ ဇော်ဂ် ရမညာတ်တြဲမွဲအ္စာင်ကီု ပမာတုပညံင်သင်ဂ်ကီုရ။

ဗမ္မးခဏ္ဍဟာလဂ် မိင်သွာန်သိုင်တဲ ရံဝံ ခေချပ်ရ “ပွဲကာလ လျှဟ်ဝံ အဲသောံညာတ်စ ဏိန်စး သတ်တြဲအဲရ၊ ပွဲကာလ လျှဟ်ဝံဂ် လဟုတ်လမျီု စန္ဒကုမာဂ် အဲသွာဗစိုပ်တဲ အဲရ နက်ဗပေင် ဂွပ်စိုတ်အဲညိ” သင်ဝံဗမ္မးချပ်တဲ ပွဲကာလ သိုင်မညာတ် ဗမ္မးဂ် သင်ဝံ ဗမ္မးမဟီု “ယံမရာတ် မွိတ်တံညးဂမ္တိုင်ဂ် ဒါန်ဇမ္ဗော် ညးဟံသင်သွးကီုဂ် ဂံင်သလးကီုတဲ သတ်မဟ ဂပ် ဂစိုတ်ဂ် သောံဂစိုတ်တဲ ကုသိုသင်ဂ် သောံပွဲတဲ မရာတ် သောံအာစိုပ်ချင်သွင်ရ” ဗမ္မးဂး။

သိုင်မိင်တဲ သင်ဝံ သွာန်တိုန် ဗမ္မးရ “ယံတုဗမ္မး ဒါန်သိုင်မဂပ်ဝံသွမ္မးဂ် မုဒါန်ဂ်သွး ရော သတ်မဟဂပ်ဝံဂစိုတ်ဂ် ဂစိုတ်တဲ မဂံအာသွင်ရမ္မးဂ် ညးသတ္တံဂ်ရော ဒါန်သိုင်မဂပ်ဝံ သွးဂ်ကီု သတ်မဂပ်ဝံ ဂစိုတ်ဂ်လေဝ်ကီု တုအဲဂးကီုအဲညိ၊ ပုမပုဇ ယတ်ဂ် အဲသွပုဇညိ ဒါန်ဂ် တုန်လေဝ် အဲသကီုဒါန်ညိ” ဂလာန်မြဲဝံ သိုင်ဟိုဟိုဗမ္မးရ။

ပွဲကာလကို သာသနာ့ ဗဟိုဌာနကိုင်ပိုင်ရ။ “ယုံသို့မပြု ကောန်တြုံဇကုပန်၊ ကောန်ဗြ ဇကုပန်၊ ဂူကျော်သို့ဇကုလှော်ပန်၊ သေဠိဇကုပန်၊ ဂူဥဿဘ မဏ္ဍိုင်သွာဂ်ပန်၊ ချောဟဇကုပန်၊ ယုံတည်း နကိုကောသတ်ပန်မြဲဝှံ့ ဂပ်ပပူဇယတ်ရ” ရဝှံ့ ဗဟိုဌာနကိုင်ပိုင်ရ။

တရမဂှံစသွင် သွင်သွာန်ဗဟိုဌာန တရမဠာနရက်ကို ဗဟိုဌာနကိုင်ပိုင်ရ “ယုံမရာတ် ညးမပွဲ ကောန်သွင်တံ့ နသွာဇကုပန် ကုတ်ကော့ကွိုပ်တဲ နသွင်ထဝ် နှင်ကောတ်ဆီကံဇဲ တဲ ကိုတ်စုတ် ပွဲကတိုင်ယတ်တဲ ဇန်သွင်စံင်ပပူဇယတ်တံ့ မွဲဟာန်ကော့ဇကုမရာတ်ဟောင် သော့အာစိုပ်ချင်သွင်ရမရာတ်”

“ယုံသို့မပြုကုတွဲလအာတ်ယာစကမ္ပိပဗကညးဒိုက် ညးလွတ် ညးမတွာ်တရ တမ္ပင်တမ္ပာန် ခမိဗဟိုဌာန တံ့ ဒါန်မပွဲယာတ်ကရောင်လွက်မြဲမောင်တံ့ အိုတ်ကိုဒါန်အိုသိုတ် တံ့ ယံဆဝတ္ထုဒါန် သာမညဟောင် မဒ်ရ၊ ခဲဟံ့ဒါန်မပြုမုဂ်ဒါန်မပြုရော နမပွဲကောန်တြုံ ကောန်ဗြတံ့ဝှံ့ ဝှံ့စိုတ်ကော့တဲ နဆီကအ်ကောန်တြုံ ကောန်ဗြတံ့ ပုမဂှံပပူဇယတ်ကို ဒ်ဒါန် မပြုလောန်ရမရာတ်” ဂလာန်မြဲဝှံ့ ဗဟိုဌာနကိုင်ပိုင်ရ။

ပြောဟိတ်ကို ဆစန္ဒကုမာမွဲဟောင် ယဝ်အဲသွတ်မူး တွတ်နသွဝိဝဲတဲ မကိုစိုတ်ရောင် ညးသွေးရ၊ ဟိုတ်ဒ်သက်ရ စန္ဒကုမာမွဲဟောင် ပွဲအကြာဇန်ဂမ္တိုင်ကို စံက်ဂး ခဲထောံစုတ်ရောင်ယး။

ပွဲသို့မပြုဗဟိုဌာနမဟိုဌာနဂတးတံ့ ဂလာန်ကို ညးဂမ္တိုင်မိင်တဲ ယင်ဇန်မတ်ပွဲပြာသာဒ်သို့ တွင်ကြကောတ်သိုသိုတ်ကို ဖေက်လကိုတ်စိုတ် ပွဲမလောန်ကိုဒ်တဲ သိုကိုမဖေက်ဘဂစိုတ် သမ္မက်သမ္မာတ်တ ဖျုန်ဂြိုဟ်ကိုဒ်တဲ ပွဲချိုန်ခဲတံ့မိင်ဟောင်ရ၊ နကိုဗရယွာံမဇော်ကို မွဲဒ်မြိပ် ဟောင် ခဲတံ့လရီအ်ယံတိုန် ပွဲကာလကိုအိုတ်ရ။

ဟိုတ်ဒ်သက်ကို သိုက်ဂှံပပြာကတ်ခမိဂမ္တိုင်တဲ၊ အဟ၊ စိုန်ကျော်တြဲသွေးရ။ ဘိက္ခဝေ၊ ယုံခမိတံ။ ပွဲကာလကို ကောန်တြုံကောန်ဗြသွင်တံ့ကို ဂူကျော်သို့တံ့ကို အောင်ဗေတ်တံ့စိုတ် ကော့ညိ၊ ဂလာန်မြဲဝှံ့ သွင်မဟိုဌာန ခဲတံ့မိင်တဲ ပွဲသို့တွင်ကြကောတ်သို့ကို ဖေက်ဂှံင်တဲ ပွဲမလောန် တဲ နကိုဗရမဇော်ကို ကွိုဒ်တဲ အိုတ်ကိုအလုံသို့သို့ကို ညင်ရကျာဝေရင်ဗရာတ် မပိုက်ဗွာံပွဲ တွင်ကော့ ကွာင်မိတာန်လဘိုက်ကို မဒ်ရ။

ပွဲကာလကို ဗဟိုဌာနကို သွင်ရ “ယုံသို့မပြု တွတ်နပပူဇယတ်ကို မရာတ်သွတ်ရထညိဟာ၊ မူစိမရာတ် ဟံ့သွတ်ရထဟာ” ဗဟိုဌာနသွင်ရ “ယုံအွာ မူပအွာဟိုသက်ရော ယုံအွာ စံင်ပပူဇယတ်တဲ အဲသအာစိုပ် ချင်သွင်ညိ” သွင်ဂး။

“ယုံမရာတ် ယဝ်ညးမုဲသဘ မဖေက်ဂှံက်တံ့ကို ညးမုဲ အဇ္ဈာသယ မချိုန်ဒြဟတ်လောင်

ကို တွက်နပပူဇယတ်ကို ဟံ့သွတ်ရထဟေင် မရာတ်မုံတတ်ကို အဝီအသီကို မသွတ်ရထ ရောင်အံ၊ ယံမရာတ် အတိုင်သတ် ညင်ပိုမဟိုလင်အိုသိုကို ကိုကျင်ပကောံလင် မွဲဟာန်အိုတ်ရ၊ အဲခွဲကတိုင်ယတ်ရမရာတ် ဝီလပးထေက်ကြိုက်ကို ပွဲကောင်ကာဇကုကို ခေံပွဲကောင်တဲ ခေံတိတ်အာမူးချင်တဲ ကတိုင်ယတ်မုံဂတာ မသွဲးကို ခေံကျောန်တဲ ခေံကိုညး စိုပိုင်လင်ရ။

မူပခေံမကိုညး စိုလင်ရော၊ ယင်သွးမူး ပြဲခမိကို၊ ဗမူးကို၊ ညးမုံကိုစိုတ်ထိုက်တံက် ညာတ်ပွဲတဲ ဖေက်ဆေင်ဒင်ကျေံပွန်ရ၊ ဟိုတ်ကိုတဲ ခေံကိုညးစိုဒင်ကျေံကတိုင်ယတ်ကိုရောင်။

* * *

၃။ ခဏ်သိုင်မကိုရပ်နင်ကောန်တြုံ ကောန်ပြဲဇကု သွက်ပုံပူဇယတ်

သိုင်တုန်လေင် တြုံသွံသွးဇကုတံက် ကိုကော်ပွေံနင်ကျင်စိုပ်တဲ ယံမူးတံ ကောန်တြုံ ကောန်ပြဲအဲကို သမ္ဘာအဲလေင်ကို ပွေံနင်တဲ “အဲစံင်ပပူဇယတ်တဲ အဲသွာချင်သွင်ညိ မူးတံအာဟိုပိုတဲ ကောန်တြုံအဲကို၊ ကောန်ပြဲအဲကို၊ သမ္ဘာအဲလေင်ကို၊ မူးတံအာကေတ်ပွေံ နင်ညိ” ရဲဝဲဂးတဲ သိုင်ဗွေံဝင်ဏာ သွံသိုင်တံက်ရ။

ဘော၊ ဟဲသွံအဲတံ။ ကောန်အဲ စန္ဒကုမာကိုလင်၊ ကောန်အဲ သုရိယကိုလင်၊ ကောန်အဲ ဘဒ္ဒသေနကိုလင်၊ ကောန်တြုံအဲ ဝါမဂေါတ္တကိုလင်၊ ကိုကောန်တြုံအဲပန်ကို မူးတံအာကေတ် ပွေံနင် အဲစံင်ပပူဇယတ်ညိ” စန္ဒကုမာကိုသုရိယကုမာကို ဒွိကောန်ဂ္ဂကျင်ဂေါတမိရ၊ ဘဒ္ဒသေနကို ဝါမဂေါတ္တကို ဒွိကောန်ဂ္ဂကျင်မိတုတ်ရ။

ဒိုက်သွံသိုင်တံက် ခေံအာစိုပ် ဇရေင်စန္ဒကုမာတဲ ရဲဝဲခေံသွးရ၊ “ယံကောန်တြုံ သိုင်စန္ဒကုမာ သာ်ဝဲ ပိုဒိုက်ပိုင်သိုင်မတုအဲကို ဇကုတုအဲတံက် ဂစိုတ်တဲ စံင်ပပူဇယတ်တဲ သိုင်မတုအဲကို စံက်ဂးသိုက်ဏုတေံအာစိုပ်ချင်သွင်ရောင်ယး၊ တွက်နသွေတ်ဏာတုအဲကို သိုင်မတုအဲဗွေံဝင် ပိုဒိုက် ကျင်ကေတ်ရောင်အံ” ဂလာန်ပြဲဝဲ သွံသိုင်တံက်ဂး။

စန္ဒကုမာမိင်တဲ သွာန်တိုန်ပွန်ရ၊ “မူရဲညးမဲ့ ဟိုကိုတဲ သိုင်မကိုကျင်ကေတ်အဲရော”

“ဗမူးခဏ္ဍဟာလဟိုတဲ သိုင်မကိုပိုဒိုက်ကျင်ကေတ်ရောင်အံ” သွံသိုင်တံက်ဂး။

“ဒိုက်သွာ်ကို ဆဲအဲမဲ့ရမကိုကျင်ကေတ်ဟာ ညးသွာင်ကိုကျင်ကေတ်ကိုဟာ” စန္ဒကုမာသွာန်။

“ညးသွာင်လေင် ကိုကေတ်ကိုအံ ဂကောံညးပန်အိုသိုကို သိုင်ကိုစံင်ယတ်ပူဇယတ်အံ” ရဲဝဲ သွံသိုင်တံက်ဂး။

ပွဲကာလ၌ သာသနာ့ စန္ဒကုမာချုပ်ရ၊ “ဗမ္မာ မကိုးဂဗိတံအဲ၌ ဟိုတ်သ္မာင်ဟသေင်ရ၊ ဟိုတ်ခေံဟဂံ သ္မာတ်သ္မာတ်အမှတဲ လာဘခေံဟုတ်အာတဲ ခေံဒက်လဝ်ဝဲကိုအဲတဲ ခေံသိုက် ဂဗိတံအဲရ၊ ဟိုတ်နူဒမာခေံ သိုက်ဂဗိတံအဲမဲ့၌ န်ညးသ္မာင်အိုသိုက် ခေံကိုဂဗိတံရေင်၊ တွဟ်နသေံာ်ပြ်ဗလးလမျီုညးဂမ္တိုင်၌ ဝေင်ကေံနူအဲတဲ မမိက်ကိုညးမဲ့သ္မာင် ညးဗလးမာန် ဟမ္ပဲရ ဒိုဆဒိုအဲဟေင်ရ”။

စန္ဒကုမာချုပ်တဲ ဂးကိုသ္မာင်တံၵ်ရ “ယံမ္မးတံ ညံင်သ္မာင်မအဲမဟိုက် မ္မးတံပရ” စန္ဒကုမာဂး။

ပွဲကာလ၌ သ္မာင်တံၵ် ခေံကေတ်ဏာ စန္ဒကုမာတဲ ပွဲမုက်ရေင်သ္မာင်၌ ခေံတံအာစွံ ပွန်လဝ်တဲ ခေံအာကေတ်နင်ကောန်သ္မာင်ပိသ္မာင်တေံပွန်တဲ ပွဲဇရေင်စန္ဒကုမာ၌ ခေံအာစွံ ပွန်လဝ်ပွန်တဲ ခေံအာလောဝ်ပွဲသ္မာင်ရ။

“ယံတုညး ကောန်တြံတြညးပန်၌ ပိုသိုက် အာကေတ်နင်တဲရအံ” ခေံဂး၊ သ္မာင်မိင်တဲ သ္မာင်ပွန်ရ၊ “ယံမတံကောန်ဗြဲအဲ မဂံယုဉပသေနာကုမ္မာရီၵ်ကို ကောန်ဗြဲအဲ ကောကိလာ ကုမ္မာရီၵ်လေဝ်ကို၊ ကောန်ဗြဲအဲနန္ဒာကုမ္မာရီၵ်လေဝ်ကို၊ ကောန်ဗြဲအဲ မုဒိတာကုမ္မာရီၵ်လေဝ်ကို၊ ကောန်ဗြဲအဲပန်၌ တွဟ်နစံင်ပုဇယတ်၌ မ္မးတံဂးကိုကောန်ဗြဲအဲတဲ ကောန်ဗြဲအဲတံၵ် မ္မးတံအာကေတ်နင်ညီ” သ္မာင်ဂးတဲ သ္မာင်တံၵ် မိင်တဲ ခေံတံပြာပ်အာ ပွဲဇရေင်ကောန်ဗြဲ သ္မာင်တံၵ်တဲ သိုက်ကောန်ဗြဲသ္မာင်တံ မယံလတ်၌ ခေံတံအာကေတ်နင်ရ၊ ကေတ်နင်တဲ ပွဲဇရေင် ကောန်ခေံတံၵ်ဟေင် ခေံတံအာစွံလဝ်ရ၊ တဲသာသံ သ္မာင်သ္မာင်ပွန်ရ။

“ယံမ္မးတံ ဂူကျာ်ဇော်အဲ မဟိမုဝိဇယျာၵ်လေဝ်ကို၊ ဂူကျာ်အဲ ဇရာပတိၵ်လေဝ်ကို၊ ဂူကျာ်အဲကာသိနီၵ်လေဝ်ကို၊ ဂူကျာ်အဲ မဟိမုသုနန္ဒာၵ်လေဝ်ကို၊ ဂူကျာ်အဲပန် မချိုက်ပေင်တံ လက်သန်ဗြဲတြံစောပန်၌ တွဟ်နစံင်ပုဇယတ်၌ မ္မးတံအာဟိုဟိုတဲ မ္မးတံကေတ်နင်ညီ” သ္မာင်ဂး။

သ္မာင်တံၵ် မိင်တဲ သိုက်ဂူကျာ်တံၵ် မယံလတ်၌ ခေံတံအာကေတ်နင်တဲ ခေံတံကျင်စွံ ဂ္တေံလဝ် ဂကောံသုတ်ကောန်တြံတြံတံၵ်ရ၊ တဲသာသံ သ္မာင်သ္မာင်ပွန်ရ။

“ဟာဲမ္မးတံ သေဠိဇော် မဟိမုပုဏ္ဏမုခၵ်ကို၊ သေဠိအဲ မဟိမုဘဒ္ဒိယၵ်လေဝ်ကို၊ သေဠိ အဲမဟိမုသိဂီၵ်လေဝ်ကို၊ သေဠိအဲ မဟိမုဝဗျာၵ်လေဝ်ကို၊ ကုသေဠိအဲပန်၌ တွဟ်နအဲစံင်ပုဇ ယတ်၌ မ္မးတံအာကေတ်နင်ညီ” သ္မာင်ဂး၊ သ္မာင်တံၵ်မိင်တဲ ခေံအာကေတ်နင်သေဠိတံၵ် အိုတ်ရ။

ပွဲကာလအာကေတ်နင် ကောန်သ္မာင် သမ္မာသ္မာင်တံၵ် ညးဟိုဠိဟမ္ပဲရ၊ ပွဲကာလမအာ ကေတ်နင်သေဠိ၊ သေဠိဇော်တံၵ်တုန် အိုတ်ကိုကောန်ဗြဲ သမ္မာ ဗေံသ္မာ သေဠိတံၵ် အလံု ချင်ၵ် ကျာ်ကွဲအာတဲ သာသံ ခေံတံဂးအိုတ်ရ၊ “သေဠိဇော်တံၵ် ပိုဟံၵ်သ္မာင်ဂဗိတံရ၊

ပိုဟွံကိုသိုင်စံင်ယတ်ရ” ဂးတဲ့ ဗော်သွေးသေဠိညးဂမ္တိုင်ကို တို့ဗိုင်ကော်သေဠိတံဂ်တဲ့ ချေတံအာတ်တံ အခေါင်အိုတ်ရ။

“ယွံတုညး သော်ပိုခိုက် တုညးကးကျေညိရအံ လွဂစိုတ်လမျီုသေဠိတံဏံညိရအံ၊ မွဲသတ် တုန် ဇကုပို ပခိုက်တုညးတဲ့ စကာဖွံတုညိရအံ လွဂစိုတ်ညိရအံ၊ လွစံင်ယတ်ညိရအံ” သတ်ဝံ သိုညးဂမ္တိုင် ဓိုန်အာတ်အခေါင်လော်ကို ဟဂံအခေါင်ဟောင် ပွဲကာလဂ် သွံသိုင်တံဂ် ဗက်ဗွဲကျေ ဗော်သွေးသေဠိတံဂ်တဲ့ ချေကော်ဏာသေဠိပန်ဂ်တဲ့ ချေအာစွံလော် ဂကောံကောန်သိုင်ဂမ္တိုင်တံ ဂ်ရ။

နဂ်ပုန်တုန် သတ်မပ္တံကိုစိင်တံဂ် တွဟ်နသကိုအာကော်နင်ပုန်ဂ် သိုင်ဗ္ဗောင်စကာသွံ သိုင်တံဂ်ပုန်ရ။ “ဟဲမွဲးတံ စိင်အဲမွဲယု အဘယကံရ မဟဂံဒညဘဲ သတြဲဂ်ကို စိင်အဲမွဲယု နာဠာဂိရိဂ်လော်ကို၊ စိင်အဲမွဲယု အစွဲဂုတဂ်လော်ကို၊ စိင်အဲမွဲယု ဝရဏဒန္တဂ်လော်ကို၊ ဂ်စိင်အဲသိုပန်ဂ် မွဲးတံအာကော်နင်ပြဟ်ညိ၊ အဲစံင်ပပုဇယတ်ရောင်”

“ဟဲမွဲးတံဂ် ချေအဲမွဲယု ကေသီဂ်ကို၊ ချေရတ်အဲ မွဲယု သုရာမုခဂ်လော်ကို၊ ချေအဲ မွဲယု ပုဏ္ဏကဂ်လော်ကို၊ ချေအဲမွဲယု ဝိနတကဂ်လော်ကို၊ ဂ်ချေအဲပန်ဂ် မွဲးတံ အာကော် နင် အဲစံင်ပပုဇယတ်ရောင်”

“ယွံမွဲးတံဂ် ဥသဘအဲမွဲယု ယုထပတိဂ်လော်ကို၊ ဂ်ဥသဘအဲမွဲယု အနောဇဂ်လော်ကို၊ ဂ်ဇသဘအဲမွဲယု နိသဘဂ်လော်ကို၊ ဂ်ဥသဘအဲမွဲယု ဂဝံပတ်ဂ်လော်ကို ဂ်ဂ်ဥသဘပန်ဂ် မွဲးသွံ အဲတံ အာကော်နင်ပြဟ်ညိ၊ အိုတ်ကိုညးအိုသို မပ္တံကိုစန္ဒကုမာဂ် မွဲးတံပွေင်နင်အိုတ်ညိ၊ ပွဲတုတိုန်ယးဂတဂ် အဲသစံင်ပပုဇယတ်တဲ့၊ တွဟ်နသေ့ခံစိုပ်ချင်သွတ်ဂ် အဲပွဲဒါန်ဇော်ရောင်၊ ပွဲတံဝံဂ် မပ္တံအရီကာမဂုန် မသုန်ပြကာဂ် ကောန်အဲတံ လိုင်တံစိုတ်အိုတ်ရ၊ ဂလာန်မြဝံဂ် အောဝ်မွဲးတံ ဂးကိုသုတ်တံဂ်အိုတ်ညိ၊ ပွဲတံဝံဂ် မဒ်ကော့တံဗွံရ၊ နဂလာန်မြဝံ မွဲးတံအာဟိုကိုသုတ်တံဂ်အိုတ်ညိ” သတ်ဝံ သိုင်ဗ္ဗောင်သွံသိုင်တံဂ်ရ။

“ဘော၊ ဟဲမွဲးတံ ဆညးတံဂ် အဲစံင်ယတ် ဟသေင်ဏီ၊ သတ်ခိုင်ပန် သွာင်အိုသိုဂ် လော်ကို၊ သတ်တုသေင်သွာင်အိုသိုဂ်လော်ကို၊ အိုသိုသဗ္ဗပန်အိုသိုတံဂ် မွဲးတံအာကော် ပွေင်နင်ညိ၊ အဲပပုဇဒါန်ယတ်ဇော်ရောင်၊ ကုတမ္ပင်ဠာတ်ခမိ ဗမွဲးတံဂ်လော်ကို အဲကြက် သွါဒါန်ရောင်၊ ယွံမွဲးတံ ဗွဲပက္ကရအိုသိုအဲဟိုကိုမွဲးတံဂ် ဩမွဲးတံစီရင်သရပ်ဗွင်လော်အိုတ်ညိ” ဂလာန်မြဝံ သိုင်ဟိုဗ္ဗောင်သွံသိုင်တံဂ်ရ။

* * *

၄။ ခဏ်အမတ်တံ ပြာပ်အာဇရေင် မိသွိုင်တဲ ဂရေင်ပွီ

ပွဲကာလဂှ် အမတ်တံညးဂမ္တိုင် ပြာပ်အာဇရေင် မိသွိုင်တဲ သာ်ဝံအမတ်တံလျှော် ပွီမိသွိုင်ရ။ “ယွံကောန်တု ပိုကျာ်ဗြဲဇကုရတ်ကောန်ကျာ်ဗြဲတံဂှ် ကောန်သမ္ဘာဏတေဂှ် ရေက်ကံဂစိုတ်ကွဲတဲ ဣတေံ စံပပူဇယတ်ရောင်ယးအံ” သာ်ဝံ အမတ်တံလျှော်ပွီမိသွိုင် ရ။ မိသွိုင်မိင်တဲ “တြကောတ်အဲဝံ သွိုင်ညးသွသန်သွံ” ဂးတဲ၊ နတဲဓါ ဂတီုဩဟ်တိုင်တဲ သိုက်မယံတ်ဂှ် ပြာပ်ကျင်စိုပ် သွိုင်တဲ ရဲဝံ မိသွိုင်သွာန်တိုန်ရ။

“တာတ၊ ယွံကောန်။ လှဟ်ဝံ ကောန်သမ္ဘာမဂှ် မစံပပူဇယတ်ညးမွဲ ကုအဲမဂံမိင်ဂှ် နှိကွဲဟာကောန်” “ယွံမိ ကောန်အဲ စန္ဒကုမာသမ္ဘာအဲ မပ္တံဂျာ်ဇော်အဲဂစိုတ်တဲ စံပပူဇ ယတ်ဂှ် တွဟ်နအဲ သွောံအာသွဝ်ဂှ် အဲပကွဲရမိ” သွိုင်ဂး။

“တာတ၊ ဟာဲကောန်။ ဩကောန်သမ္ဘာမဂစိုတ်တဲ စံပပူဇယတ် မဂံအာသွဝ်မွဲဂှ် မလွပတေံညိကောန် ပွဂှ် ဟံဒ်တရဲသွဝ်သွံကောန် ပွဂှ်မဒ်သွာနရက်ရောင်သွံကောန်၊ ယွံကောန် အဲမဒ်ဂကူကောဏည သတ်မွဲကျီုလမျီုဂှ် ဟံဒ်ပျီက်ဂစိုတ်တဲ မပ္တံကုသို မကီုဒါန်ဂှ် မဒ်တရဲမဂံ အာစိုပ် ချင်သွဝ်ရောင်ကောန်၊ ပွမဂစိုတ်ကောန်သမ္ဘာတဲ မစံပပူဇယတ်ဂှ် တြဲမဂံချင်သွဝ်ဟသေင် တြဲမအာချင်နရက်ရောင်ကောန်” မိသွိုင်ဂး။

သွိုင်မိင်တဲ ရဲဝံဂးကျီုမိပွန်ရ “ယွံမိသာ်ဝံ အ္စာအဲဟို ကောန်သမ္ဘာ သွိုင်ညးသွးမာန်ဂှ် ဂံသွး စံပပူဇယတ်မာန်တဲ ဂံအာစိုပ်ချင်သွဝ်ရဂးမိ၊ ဟိုတ်ဂှ်ရ အဲသိုက်ဂံအာစိုပ်ချင်သွဝ်တဲ ကော်သမ္ဘာအဲ စံပပူဇယတ်ရောင် မိလွဆေဝ်တာရမိ” သွိုင်ဂး၊ မိသွိုင် ဟိုဆေဝ်တာဟံမာန်တဲ ဂတေဝ်ယံတ်တဲ သွးစံအာသိုဇကုရ။

ပွဲကာလဂှ် သွိုင်မတေံမိင်တဲ ပြာပ်ကျင်သိုသွိုင်စိုပ်တဲ ရဲဝံသွးပွန်ရ။ “တာတ၊ ယွံကောန်၊ ကောန်သမ္ဘာမဂစိုတ်တဲ စံပပူဇယတ်မွဲဂှ် နှိကွဲဟာကောန်” သွိုင်မသွာန် “နှိကွဲရသွိုင်မ” သွိုင်ဂး၊ “ယွံကောန်ဂကူ ကောဏည ဂစိုတ်ကောန်သမ္ဘာတဲ စံပပူဇယတ်တဲ မဂံအာစိုပ် ချင်သွဝ်ရောင်မွဲဂှ် မလွပတေံညိကောန် ပွမဂစိုတ် ကောန်သမ္ဘာတဲ စံပပူဇယတ်ဂှ် တြဲမအာသွဝ် ဟံသေင်သွံကောန် ပွဂှ် မဒ်အာနရက်သွံကောန်၊ ပွမစံပပူဇယတ်ဂှ် ပွပညိကောန်”

“ယွံမအံက် အဲပျဲဒါန်ပူဇယတ်ဝံဂှ် မအံက်လွဟိုဆေဝ်ဒပ်ညိအံ” သွိုင်ဂး၊ သွိုင်မဟို ဆေဝ်ဒပ်ဟံသွဟ်ရထတဲ သွိုင်မသွးအာသိုဇကုရ။

* * *

၅။ ခဏ်စန္ဒကုမာ အာတ်အခေါင်ကိုသွိုင်မ

ပွဲကာလဂှ် သာ်ဝံစန္ဒကုမာချပ်ရ “လှဟ်ဝံ ပဟိုတ်ကိုအဲမွဲတဲ ဇန်ဂမ္တိုင်ဝံ မတ္တီုဒ်ဒိုက်

ရောင်သွံ၊ အဲဒါအဘိဓာန် အခေါင်ကိုသွင်မအဲတဲ့ သီညးဖအိုတ်ဝံ အဲပိတ်ဖလးနူဘဲဂစိုတ်ညိ” သာ်ဝံ ချပ်တဲ့ ရဲဝံဟီဟီသွင်မဇကုရ။

“ယံသွင်မပိုမပြဲ ပိုခိုက်ညးဂမ္တိုင်ဝံ သွင်မပို လွဂစိုတ်ညိရအံ၊ ဇကုပိုဝံ သွင်မခိုန်ကိုဗမ္မး တဲ့ ကိုပိုခိုက်ဝံပခိုက်ဗမ္မးခဏ္ဍဟာလစကာ ဖွံတဲညိရအံ၊ ယံသွင်မ နဂိုက်ပူကေတ်ကံတဲ့ ကိုပို ခိုက်ဝံမင်စင်ညိရအံ၊ ကိုပိုခိုက်ဝံမင်ချေဗမ္မးခဏ္ဍဟာလဂ်ညိရအံ၊ ယံသွင်မ-သွင်မ လွဂစိုတ်ပိုခိုက် ညိရအံ၊ ပိုခိုက်တုန်လေဝ် နဂိုက် ပူကေတ်ကံတဲ့ ကိုဝံခိုက် ဗမ္မးခဏ္ဍဟာလတဲ့ ကိုပိုခိုက်ဝံ အဲယိုက်ထောံအိက်စိင်အိက်ချေ ဗမ္မးညိရသွင်မ၊ ယံသွင်မ-သွင်မကိုဒါန် လမျီုပိုညးဂမ္တိုင်ညိရ၊ သွင်မ လွဂစိုတ် လမျီု ပိုခိုက်ညးဂမ္တိုင်ညိအံ၊ သွင်မ ဗက်ပိတ်ကောံ ပိုခိုက်နူရဲဝံတဲ့ ရပ်ကဝေက်တဲ့ ကိုဝံ ကြင်အာတ်စ အကြာဩတ်ညိရအံ- သွင်မ”

နဂလာန်မြဲဝံ စန္ဒကုမာယာံဟီဒမာန်တဲ့ သွင်မိင်တဲ့ ရဲဖျုန်ဂြိုဟ်မသွင်အာခါလွးကိုဂ်ဒ် တဲ့ သီညးရမတ် မပေင်တမတ်စါဂ်ဒ်တဲ့ ရဲဝံ သွင်မးရ။

“ယံမတံ မမိက်ကိုညးမဲ့ညိညဂ် လွဂ်ဝံ ဂစိုတ်ကောန်အဲညိ ချင်သွင်လေဝ်အဲဟံ အာရ၊ အဲဟံဒးဂွပ်ကိုချင်သွင်ရ” ရဲဝံ သွင်မးတဲ့ အိုတ်ကိုညးအိုသို မပွံကို စန္ဒကုမာဂ် သွင်သိုက်ဗလးကောံတဲ့ ရဲဝံ သွင်မးရ။

“ယံမတံ သွတ်ကောန်အဲဝံတံ တွဟ်နသိုက်ဝံလမျီုဂ် ခေံတံယာံဒုန်ဒိုင်ကိုအဲတဲ့ ဒဒိုက် လွီစိုတ်မဇောန် မက္ကီုဒ် ကုအဲပုန်ရောင်သွံ၊ အိုတ်ညးအိုသိုဂ် မူးတံဗလးကောံသီဖျိတ်ညိရ လွပပုတ်ယတ်ရ” သွင်မးတဲ့ အိုတ်ကိုသတ်အိုသိုတံဂ် သွံသွင်တံဂ် ဗလးကောံဖျိတ်ရ။

ဗမ္မးခဏ္ဍဟာလဂ်တုန်လေဝ် ပွဲခေံမစီရေင်တကတိုင်ယတ်ဂ်ရ တြဲမဲ့ဂ် ပြာပ်အာတဲ့ ရဲဝံမးကိုခေံရ၊ “ဟာဲဗမ္မး ဒမိက် ကောန်သမ္ဘာသွင်ဂ်လေဝ် သွင်ကိုဗလးကောံအိုတ်တဲ့ရ၊ ကောန်သမ္ဘာဗေံအာကေတ်နင်တဲ့ ဗေံဂစိုတ်ကောံတဲ့ ဆီကံကောန်သမ္ဘာဗေံဂ် သ္လောဟ်စုတ် ပွဲကတိုင်ယတ်တဲ့ သိုကောန်သမ္ဘာဗေံဂ် စံင်ပပုတ်ယတ်ရ” တြဲဂ်မး၊ ဗမ္မးမိင်တဲ့ ညင်ရဲပုတ်လေင် ကပ် မဂလိုချိုက်ကိုဂ်ဒ်တဲ့ ကြိတ်အာကိုသွင်တဲ့ သာ်ဝံခေံမးကိုသွင်ရ။

“ယံမရာတ် ပုမပပုတ်ယတ်ဝံ ကောန်သမ္ဘာမးဂ် သွိုင်ညးသွမာန်သန်၊ နူကိုပိက္ခာတေံ အဲဟီလပ်ကို မရာတ်တဲ့ရဟသေင်ဟာ၊ ပွဲကာလလွဟ်ဝံ အဲစီရေင်ကတိုင်ယတ်တဲ့ တဲမူပမရာတ်ပလိုကောံပုန်ရေအံ”

“မဟာရာဇ၊ ယံသွင်မပြဲ ပုတ်ယတ်မဇောန်ဂ် သာ်ဝံဂ်ဇန်တံလျီုဂ် နအလိုဇကုခေံဟေင် ခေံစံင်ပပုတ်ယတ်ရ၊ ဇန်တံလျီုဂ် ဖ္ဍောင်ညးကိုစံင်ပပုတ်ယတ်ရ၊ ဇန်တံလျီုညးပပုတ်ယတ်ဂ် ခေံအနုမောဒနာ အိုတ်တိုဟ်ကေတ်ရဂ် ဇန်အိုသိုတံဂ် ဝံအာစိုပ်ချင်သွင် ဖအိုတ်ရ မရာတ်”

ဗမ္မားကး “ယွံမရာတ်လျှော်ဝံ မူဟိုတ်မရာတ် မဂုံပလိုက္ခေပုန်ရော” ဗမ္မားကး။

သွိုင်ဝံဟိုတ်နူဇကု မသဒ္ဓိ ဟိုတ်မဒေတ်ဗက် စမိန်ပြုမာန် ဝေဒါသ ဒွေံဗ္ဗောန်ဗမ္မားဂှ် ဒှ်ခပ်မပြုရ ဂးတဲ ကိုအာကေတ်နင်ကောန်သမ္မာတံဂှ်ပုန်ရ။

ပွဲကာလဂှ် စန္ဒကုမာ သွိုက်ဟိုပတေဂှ်စိုတ် သွိုင်မဇကုတဲ ရဲဝံသုးပုန်ရ။ “ယွံသွိုင်မ ပွဲကာလ ပိုမဒှ်မိုတ်တေဂှ် ဗမ္မားဇိုရင်လက်သန်တဲ သွတ်ဝံ မှုလက်သန်ဗွင်ပိုန်စိုန်ညွှါ တက်ကို တသိုက်ရောင်၊ မဟိုဒိုတ်လဝံသွံ၊ ပွဲကာလလျှော်ဝံ မူဟိုတ် စံင်ဂစိုတ်ယတ် မဇိုန်ကို ဒဒိုက်ကိုပိုပုန်တုန်ရော” သွိုင်မ။

“ယွံသွိုင်မ ပွဲကာလပိုမသွတ် ဒှ်ကောန်ဇုတ်တေဂှ် မူမရာတ် ဟံဂစိုတ်က္ခေညိရောအံ၊ မူပသွိုင်မဟံဂှ်ညးဂစိုတ်က္ခေပိုညိရောအံ၊ ပွဲကာလလျှော်ဝံ ပိုဒှ်ဗွဲတဲဗောပိုကတီသတ်လစတ် ဇကုဂှ် ပိုမသက္ကုဒုတ်ဂှ် မူပသွိုင်မကိုညးဂစိုတ်စံင်ယတ်ရော”

“ယွံသွိုင်မ ပွဲကာလတပုန်လတန် မက္ခိဒှ်ဂှ် ပိုကျိုင်ကျပ်ကေတ် အပေတ်ကြိယာတဲ ပွဲကာလပိုမတ် လ္လှူစးစိင်ကို၊ ပွဲကာလပိုမတ် လ္လှူစးချေကို၊ မွဲဟာန်ကောံဖိုပွာန်ညးမဒှ် သတ်တြုသွိုင်မဂှ် ညးမစွေတ်ကုပို ပိုမစွေတ်ကုညးကို ဩဝ်သွိုင်မပိုညိရအံ၊ ပွမစံင်ယတ်ဂစိုတ် ပိုဂှ် လွဂှ်ဒှ်ညိရ သွိုင်မ”

“ယွံသွိုင်မ ပွဲကာလပစ္စန္ဒရးမပုန်ဂှ်ကို၊ ပွဲကာလညးဂြိုပ်မပုန်ဂှ်ကို၊ ဂှ်ကောန်တြုမရာတ် ညင်ပိုဝံဂှ် နွံတဲမူဂှ် မရာတ်မွဲဒိုင်စံင်တူပုန်ရောအံ”

“ယွံသွိုင်မ ပွဲပိုမဟသေင်ကိုဟိုတ် မဟံလုတ်ဂှ် မူပသွိုင်မကိုပိုမွဲးချိုတ်ရောအံ၊ ယွံသွိုင်မ ဩဂစေံဗြဲတံဂှ် နသိုချေ ဂပေါချေဂကွတ်ဂှ် ခေံခွဲတဲ ခေံက္ခိဗဒှ်ကောန်တြု ကောန်ဗြဲရ ဂှ်ကောန် ခေံတံဂှ် ခေံသျှိုက်မိုက်တဲမလောန် ခေံဟမိက်ကိုညးဂစိုတ်သွံ သွိုင်မ”

“ယွံသွိုင်မ ပိုမဒှ်ကောန်သွိုင်မဂှ် ပိုမသက္ကုဒုတ်ရောင် မူပသွိုင်မဟံသျှိုက်ပို မကိုညးဂစိုတ် ပိုရော သွိုင်မ၊ ယွံသွိုင်မ ဗမ္မား ခဏ္ဍဟာလဂှ် သွိုင်မ လွပတေညိရအံ၊ လွကိုဗမ္မား ခဏ္ဍဟာလဂှ် ဂံဂစိုတ် ပိုဒိုက်ညိရအံ၊ ဗမ္မားခဏ္ဍဟာလဂှ် ခေံဂစိုတ်အဲကွာတဲ ဗွဲကြဲခေံဂစိုတ်သွိုင်မပုန်ရအံ”

“ယွံသွိုင်မ ပင်ဘောဇိုန်မပြုတံဂှ် ဗမ္မားတံဂှ် ပပြဘိုက်တဲ ဗွဲကြဲဗမ္မားတံဂှ် ခေံချပ်ဒြိုဟ် ကိုသွိုင်တံဂှ် ပုန်ရောင်သွိုင်မ၊ ယွံသွိုင်မ ဗမ္မားတံဂှ် ခေံစဒါန်ညးတဲ ခေံဟံတီဂုန်ညး ခေံဟံဂြင်ဂုန် ညး ခေံချပ်ဒြိုဟ်ကိုညးရောင်သွိုင်မ”

“ယွံသွိုင်မ လွဂစိုတ်ပိုညိရ၊ သွိုင်မဇိုန်ကို ပဒိုက်ဗမ္မား ခဏ္ဍဟာလညိရသွိုင်မ၊ ယွံသွိုင်မ လွဂစိုတ်ပိုညိရ ကိုဂှ်ဒှ်ဒိုက် ပင်စိင် ပင်ချေ ဗမ္မားခဏ္ဍဟာလညိရသွိုင်မ၊ လွဂစိုတ်ပိုဒိုက်ညိရအံ၊

ဧကုပို ဇိန်ကိုပဋိကံဗမ္မာတေ ကိုဝံအံ့ ယိုက်ထေဝံအိကံစိင် ဗမ္မာခဏ္ဍဟာလညိရ၊ ကိုပိုဝံအံ့ ယိုက်ထေဝံအိကံချေ ဗမ္မာခဏ္ဍဟာလညိရအံ သိုင်မ”

“ယံသိုင်မ ကိုပိုပဋိကံ ဝံဒိဂမာစိင် ဂမာချေ ဗမ္မာခဏ္ဍဟာလညိရသိုင်မ၊ ယံသိုင်မ မမိကံကိုညးမဲ့မဲ့ ဒဒိဝံသိုင်မဇိန်ကိုပဋိကံညးညိရအံသိုင်မ၊ ယံသိုင်မ သိုင်မ ဗက်ထေဝံကျံနုရး တေ ညင်ရတမ္ဗင်တမ္ဗာန်ဂ် ထွတဝေက်တေ ကိုပိုဒးကြင် အာတ်စညိရအံ” ရဝံ စန္ဒကုမာ ယံဒုန်ဒိုင်ဂ် သိုင်မိင်တေ ညင်ရဖျုန်ဂြိုဟ် မသွင်အာကိုဂ် ဒ်တေ ရဝံသိုင်မဂးရ။

“ယံအမာတ်တံ သုတ်ကောန်အဲတံဂ် တွဟ်နသိုက်ဝံလမျိုဂ် ခေတ်ယံဒုန်ဒိုင်ကိုအဲတေ ဒဒိက်လ္လိစိတ်မဇ္ဇောက္ခိဒ် ကုအဲပုန်ရောင်သံ့၊ ဒဒိတ်ကိုညးသိုဖဒိတ်တံဂ် မူးတံဗလးကျေဖဒိတ် ညိရ၊ လွပပုဇယတ်ရ” သိုင်မဂးတေ သိုညးဖဒိတ်ဂ် ဗလးကျေဖဒိတ်ရ။

ပွဲကာလဂ် ဗမ္မာခဏ္ဍဟာလဂ် ပြာပ်ကျင်တေ ဂးကိုသိုင်ပုန်ရ၊ “ယံမရာတ် ပုမပုဇယတ် သွးကောန်သမ္ဘာမ္မာဂ် သိုင်ညးသုမာန်သန် နူကိုပ်ကွာတေဂ် အဲဟိုလဝ်ကို မရာတ်တေရဟ သေင်ဟာ၊ အဲသွးမာန်သန်ရ မရာတ်ဂးတေ ပွဲကာလလျှဟ်ဝံ အဲစီရင်ကတိုင်ယတ်တေ တေ မူပမရာတ် ပလိုကျေပုန်ရောအံ”

“ယံသိုင်မပြ ပုဇယတ်မဇ္ဇောကိုဖိုသံဝံဂ် ဇန်တံလ္လိအလိုဇကုခေဟေင် ခေတ်ပပုဇယတ်ရ၊ ဇန်တံလ္လိ ဇ္ဇောဝ်ညးကိုစံင်ပပုဇယတ်ရ၊ ဇန်တံလ္လိ ညးစံင်ပပုဇယတ်ဂ် ခေတ်အနုမောဒနာကေတ်ရ ဒဒိတ်တိုဟ်ကေတ်ရ၊ ဇန်သိုဖဒိတ်တံဂ် ဝံအာစိပ်ချင်သွင်ရမရာတ်” ဗမ္မာဂး။

“ယံမရာတ် လျှဟ်ဝံ အဲစီရင်လဝ်တေ တေ မူပမရာတ်ပလိုကျေပုန်ရော” ဗမ္မာဂး။

ပွဲကာလဂ် သိုင်ကိုညးအာကေတ်နင်ပုန်ရ၊ ပွဲကာလဂ် တွဟ်န သိုက်ကို သိုင်ဒေတ် ဗက်တေ ရဝံ စန္ဒကုမာသွးပုန်ရ။

“မဟာရာဇ၊ ယံသိုင်မပြ၊ ဇန်တံလ္လိ စံင်ပပုဇယတ်ဇကု ညးလ္လိစံင်ပပုဇ ကောန်သမ္ဘာတေ မဝံအာစိပ်ချင်သွင် ဗမ္မာဂး ကုဗမ္မာကို၊ ကောန်သမ္ဘာဗမ္မာကို၊ ကိုဗမ္မာစံင်ပပုဇယတ်ကွာရ၊ တေဗွဲကြံဂ် သိုင်မပိုစံင်ပပုဇကောန်တြဲကောန်ဗြညိပုန်ရအံ”

“ယံသိုင် ကောန်တြဲ၊ ကောန်ဗြ ဂစိတ်စံင်ပပုဇယတ်တေ စုတိဝံစိပ် ချင်သွင်ဗမ္မာခဏ္ဍ ဟာလဂးဂ် ကောန်တြဲကောန်ဗြဗမ္မာဂ် မူဟိုတ်ဗမ္မာ ဟံဂစိတ် စံင်ပပုဇယတ်ရောသိုင်မ”

“ယံသိုင်မ ဇန်တံလ္လိဂ် စံင်ယတ်ဂစိတ်ဇကုရ၊ ဇန်တံလ္လိဇ္ဇောဝ်ကိုညး စံင်ဂစိတ်ဇကုရ၊ ဇန်တံလ္လိကိုညးစံင်ဂစိတ်ကောန်သမ္ဘာဇကုရ၊ ဂ်ပုဂ်အိုသိုဂ် ဒးအာစိပ်နရက်သိုင်မ၊ ယံသိုင်မ ဩညးမဲ့ ဂစိတ်လမျိုညးတေ စုတိဝံအာစိပ်ချင်သွင်ရ ဗမ္မာမ္မာဂ် ဗမ္မာကို ဗမ္မာတံဂ် ခေတ်စိတ်ညး

သို့အိုတ်ရသွင်မ၊ ပြည့်ပွဲကွဲ ပတော်ဂလာန်ညးမွဲအောင်တဲ ဂစိုတ်ညးမွဲအောင်တဲ ဂံစိုပ်ချင်သွင်
ရောင်မွဲကွဲ ပူဂိုက် ချေဂစိုတ်ကွဲညးအောင် သိုအိုတ်ရအသွင်မ” နဂလာန်မြဲဝံ ဗောဓိသတ်
ဂးကိုသွင်မဇကုရ။

“ပြည့်ပူဂိုက်ကွဲ ကောန်သမ္ဘာဇကုဂစိုတ်၊ ဂစိုတ်စံင်ပူဇယတ် မဂံစိုပ်ချင်သွင်ရောင် ဗမ္မးဂးကွဲ
ကောန်သမ္ဘာဗမ္မးကွဲ ကိုဗမ္မးဂစိုတ်ပူဇယတ်ကွာတဲ ဗွဲကြဲတဲ ကောန်သမ္ဘာသွင်မဂွဲ မဂပ်ဂစိုတ်
ပူဇကြဲပုန်ရအံ”

“မူဟိုတ် မွဲဂးသတ်ဂရော သွင်မ၊ ပြည့်ဘောဇိန်မွဲ မှုဂ်ကိုရ သွင်မသိုက်ဂံစိုတ် ညးအောင်
မစေပ်ဂြေပ် စကွာတဲ ဗွဲကြဲသွင်မအဲမစပုန်ရောင်ဟသေင်ဟာ၊ ဟိုတ်ဂရ ဂစိုတ်ကောန်သမ္ဘာ
တဲ စံင်ပူဇယတ်တဲ ဂံစိုပ်ချင်သွင် ညးမဟိုက်သွင်မဂွဲ ကောန်သမ္ဘာညးတံက် ကိုညးဂစိုတ်
စံင်ယတ် ကွာတဲ ဗွဲကြဲပုန်ကွဲ ကောန်သမ္ဘာသွင်မဂွဲ စံင်ယတ်ပုန်ရအံ”

“ပူမဂစိုတ် ကောန်သမ္ဘာဇကုဂွဲ မဂံစိုတ်ရံင်ကွာတဲ ပူမဂစိုတ်စံင်ယတ် ကောန်သမ္ဘာဇကု
ဂွဲ မူဟိုတ်သွင်မ မပရောအံ၊ ယံသွင်မ နလဟိုအဲသိုက် မဟိုဂံစိုတ် သွင်မစေင်ခြင်ဗွာရဏာ နပညာ
ညိအံ” စန္ဒကုမာဂး။

“ယံသွင်မ ဗွဲစိုတ်ကွဲ ဗမ္မးခဏ္ဍဟာလက် ပွဲရင်စမုက်သျှတ်သွာတ်အမှုဂ် ချေဟံဂံသျှတ်
သွာတ်တဲ ချေဟံဂံစသိုဗိုညးတဲ ချေဒက်ဝဲကိုအဲ ချေသိုက်ဂစိုတ်အဲမွဲကွဲ ဖေက်ညးတီအာလ
ဖံက်လွဲဂဲတဲ ကိုဂစိုတ်စံင်ယတ်ကောန်သမ္ဘာချေမွဲရောင် သွင်မ”

၆။ ခဏ္ဍစန္ဒကုမာဗအောင်ပူရိသတ်ဂမ္ဗိုင် သွက်ဂံအာတ်အခေါင်

နဂလာန် ဂလိုင်ဝံဂွဲ ခိုန်စန္ဒကုမာ ဟိုတ်ကိုလေပ် သွင်ဟံဂံယိုက်ကေတ်တဲ ပွဲကာလက်
စန္ဒကုမာ ဟိုက်ကိုပူရိသတ်တံညးဂမ္ဗိုင် မဒိုင်တံဂကောံက် အိုတ်ရ “ယံမွဲတံ မပဒတ် ပွဲချင်ဝံ
အိုသိုက် ညးမသိုက်ဆာန် ကောန်တြဲကောန်ဗြဲတံက် ဂဟပတိတြဲကို၊ ဂဟပတိဗြဲလေပ်ကို၊
ယံတြဲညး ပြည့်ကောန်မွဲ မက္ကီဒိုက်တြဲဗြဲဟံဇကုဂွဲ တွဲညး လွဂစိုတ်ကွဲညိအံ၊ နဂလာန်မြဲဝံ
မူဟိုတ်မဟံဂံလရိအံ ဟိုအိုတ်ညိရော”

“ဘော၊ ယံမွဲတံ။ အဲမဒိုက်ကောန်သွင်ကွဲ အဲခိုန်ကိုဒတဲမြဲမောင် ညးချင်ရး နိုဂို ဂမ္ဗိုင်ရောင်၊
အဲမဒိုက်လွဲစိုတ်လွဲဟံဂံဝံ ယံတြဲညးလွဂစိုတ်ကွဲ ကောန်တြဲ စန္ဒကုမာဝံညိအံ၊ နဂလာန်မြဲဝံ
မူပမ္မးတံညးဂမ္ဗိုင် ဟံဂံလရိအံဟိုက်သွင်မအဲညိရော”

ဂတနက် ပုန်တုန် သွတ်စန္ဒကုမာဂွဲ တွတ်န သိုက်ဗွာဝံသမ္ဘာဇကုထပ်ကွဲ သကိုအာ

အာတ်အခေါင် သိုင်မဇကုဂ်တဲ ဂလာန်မြဲဝံ သူးဗုန်ရ “ယံ့မွေဝံတံညးဂမၠိုင် မွေဝံတံ ပြာပ်အာတဲ ကုသိုင်မအဲလေဝ်ကို၊ ကုဗမူး ခဏ္ဍဟာလဂ်လေဝ်ကို၊ သာ်ဝံမွဲးတံအာဟီညိ၊ ယံ့တုညး စန္ဒကုမာ မဒ်တုသိုပိုဒိုက်ဂ် မသက္ကုဒုတ်ရောင်၊ တုသိုပိုဒိုက်ဂ် မံဇကုမတုပ်တရံ ဇာဒိသိုင် မစူးကိုသတြါ သိုင်မရောင်၊ စန္ဒကုမာ တုသိုပိုဒိုက်ဂ် မဒ်ဒတဲမြဲမောင် ပိုဒိုက်ညးဂမၠိုင် ရောင်ဂ် စန္ဒကုမာ တုသိုပိုဒိုက်ဂ် တုညးလုဂစိုတ်ညိအံ၊ သာ်ဝံ မွဲးတံအာဟီညိ” သာ်ဝံ ဗောဓိသတ် ဇ္ဇောဝ်ဏာသမ္ဘာထပှ်ကွံရ။

သမ္ဘာ ဗောဓိသတ် ထပှ်ကွံ ပြာပ်အာတဲ အာလေဝ်ဟီ အာတ်အခေါင်ရ၊ ဂ်ဗြထပှ်ကွံ မအာတ်တံအခေါင်ဂ်လေဝ် သိုင်ဟံ့ကလင် သိုင်ဟံ့သိုရ၊ ပဲကာလဂ်တုန် သုတ်စန္ဒကုမာဂ် မသက္ကုစွဲဇော်ဂ်ဒ်တဲ ယံဒမာန်တံ ပဲကာလဂ်ရ။

“ဘန္တော၊ ယံ့မွဲးတံဟီ ဗတ်ရအဲအာက္ကီဒ်မိုဟ် ပဲဂကုသုာက္ကီတံဂ်ကို၊ ပဲဂကုသုာစွာံတံ ဂ်ကို၊ ဗတ်ရအဲအာက္ကီဒ်မိုဟ် ပဲဂကုစဏ္ဍာညးမထောံသိုဗုာ် ပတ်ဩတ်ဂ်လေဝ်ကို ပြဲသန်ရ၊ မူဟိုတ်ရော ညးဟံ့ဂစိုတ်အဲညိ၊ အဲကျင်က္ကီဒ်မိုဟ် ပဲဂကုသိုင်ဝံဂ် ညးဂစိုတ်စံင်ယတ်ကိုအဲဗုန် ရောင်သ့ မွဲးတံ” သာ်ဝံ စန္ဒကုမာ ယံဒမာန်တံတဲ ဇ္ဇောဝ်သမ္ဘာထပှ်ကွံဂ်ဗုန်ရ။

“ယံ့မွေဝံ သမ္ဘာအဲ ညးထပှ်ကွံဟီ မွဲးတံပြာပ်အာပှော်ကွပ် ပဲဂူးဇိုင်ဗမူး ခဏ္ဍဟာလ တဲ သာ်ဝံ မွဲးတံဂး၊ ယံ့အာပို ခဏ္ဍဟာလ တုသိုပို စန္ဒကုမာ မဂကန်ကိုပို အဲဟံ့မဲဒုဟ်ဂ် မူပအာပိုခဏ္ဍဟာလ မဂစိုတ်ကျော်ပိုရောအံ၊ သာ်ဝံကိုပိုသုာန်မွဲးတံဂးညိ” သမ္ဘာစန္ဒကုမာ ထပှ်ကွံ ပြာပ်အာပှော်ကွပ် ပဲတံဇိုင်ဗမူးညင်ဂကန် စန္ဒကုမာဂ် သုာန်တံ ဂလာန်ဗြတံဂ် ဗမူးဟံ့ကလင်ရ။

ပဲကာလဂ် သုတ်ဗြ သေလကုမာရီဂ် မဒ်ဒဲဗြ စန္ဒကုမာ မိင်လဟီ စန္ဒကုမာတဲ ပခိုင်နရိုင် စိုတ် ဟံ့မာန်တဲ ပှော်လဝ်ကွပ်တံဇိုင်သိုင်မဂ်တဲ လရိအံယံတံပွဲမလောန်တဲ ရဲဝံ ဟီဟီ သိုင်မရ။

“မဟာရာဇ၊ ယံ့သိုင်မပိုမပြဲ။ တံနမအံက်ပိုသေဝံသုာ်ဂ် ကောပို စန္ဒကုမာဂ် လုဂစိုတ်ညိ၊ လုစံင်ပူဇယတ်ညိအံ သိုင်မ” သာ်ဝံ စိုန်ကောန်ဗြ သေလကုမာရီ အာတ်တံအခေါင်ကို သိုင်ဟံ့ကလင်ဟေင်၊ ပဲကာလဂ် ကောန်တြါ စန္ဒကုမာမဲ့နံ ဝသုလကုမာမွဲးယု၊ ဝသုလကုမာ ဂ် ညာတ်မဇကု စန္ဒကုမာဂ် ယံဒိုင် သိုဒိုက်လီဂ်တဲ ဝသုလကုမာဂ် ပြာပ်အာပဲဇရေင် လဇုဇကုဂ်တဲ နရိအံယံ ပှော်ဇကုတဲ ရဲဝံဂးကိုသိုင်လဇုဂ်ရ။

“ဒေဝ၊ ယံ့သိုင်လဇု။ လုဟ်ဝံအဲသုတ်ဒိုင်ဏီ အဲဟံ့ဒ်ဗြဲဏီအံ၊ ကွာအဲဟံ့ဒ်ဗြဲဏီဝံဂ် သိုင်လဇု လုဂစိုတ်မအံက်အဲညိရအံ၊ ယံ့သိုင်လဇုသာ်ဝံ ညးမဟီ သိုက်လောန်ဂ် ကောန်ရ ညးမဟီဂ် သိုင်လဇုမဲ့ ဟံ့သိုက်ကောန်၊ ကောန်ဟံ့မဲဒုဟ်မကိုညးဂစိုတ်ကျော် မူဒန်စိုတ်သိုင်

လဇုပိဝံရောင်” ဂးတဲ့ ဝသုလကုမာ လရိအိယာံတရ။

သွိုင်ညာတ် ဝသုလကုမာလရိအိယာံတဲ့ ဖျုန်ဂြိုဟ် ရမသွင်အာခါလွးဟောင်ရ၊ ပွဲကာလက် သာ်ဝံ သွိုင်မဟိုရ၊ “ယွံစသွိုင်အဲ မလွယာံရ၊ ဣတမစန္ဒကုမာကောန်အဲဂ် အဲဗလးကျော့်ရ” ဂးတဲ့၊ သွိုင်ကိုဗလးကျော့် သိုညးဖအိုတ်ပွန်ရ။

ပွဲကာလက် ဗမ္မးခဏ္ဍဟာလက် ပြာပ်ကျင်ကိုသွိုင်တဲ့ ရဲဝံ ခွဲဂးပွန်ရ၊ “ယွံတုညး ပွဲနူကို ကိုပ်ကွာတေံ အဲဟိုလဝ်တဲ့ရဟသေင်ဟာ၊ ပွဲသွးကို စံင်ယတ် ကောန်တြုံ ကောန်ပြ မွးဂ် သွိုင်လောန်သန်ရအဲဂး၊ သွးမာန်သန်ရ မရာတ်ဂးတဲ့ အဲစီရေင် ကတိုင်ယတ်တဲ့ တဲ့ မူမရာတ် ဂံပလိုကျော့်ပွန်ရောအံ” ဗမ္မးဂး၊ သွိုင်မိင်တဲ့ ကိုညးအာကေတ်နင်ပွန်ရ။

* * *

၇။ ခဏ်ရေင်တွင်ဏာပွဲကတိုင်ယတ်

ပွဲကာလက် သာ်ဝံ ဗမ္မးခဏ္ဍဟာလချပ်ရ “သွိုင်မိင်ဂလာန်ညးတဲ့ မွဲနူကိုကေတ်နင် မွဲနူကိုကေတ်ဏာ ကျော့်ပွန်ရောင်၊ သွိုင်ဝံစိုတ်ဟံ့ဗိုန် သတ်ကောန်သွိုင်တံဝံဂ် အဲသွးကေတ်ဏာ ပွဲကတိုင်ယတ်တေံရ” ချပ်တဲ့၊ သာ်ဝံ ဗမ္မးဟို “ယွံတုညး ကတိုင်ယတ်သိုဖအိုတ်ဂ် အဲပြုပြေင်စီရေင်တဲ့ အိုတ်ရအံ တွဟ်နသေ့အာချင်သွင်ဂ် တုညးကွတ်တိတ် အိုတ်တိုဟ်ကေတ် ရအံ” ဗမ္မးဂး၊ ပွဲကာလက် သွိုင်တံဂ် ခွဲကေတ်ဏာ ဗောဓိသတ် ပွဲကတိုင်ယတ်တေံရ။

ပွဲကာလက် စန္ဒကုမာ မအာတ်တံဂ် အိုတ်ကိုကမ္မာန်မံင်မ ဂူကျာ်တံညးဂမ္တိုင် သိုညး ထပ်ကွံဂ် သိုပလဲကျော့်သေတ်တဲ့ တိင်င်ဂတိုသိုဟ်တဲ့ လရိအိဂတေဝ်ယာံဗက်တိတ်အာအိုတ်ရ။

“ဘန္တော၊ ယွံမွးတံ။ ပွဲသွိုင်ဗိုက်ကေတ်နင်ယာတ် ကသီကရး ခွဲဝက်ကေတ် သွက် ထပ် ခွဲသလောမ်ကေတ် ကွပ်အနုဂ္ဂရတ် ခွဲလဗော လစတ်ကေတ် ဇကုနစွန် သာ်ထပ်ဂ် တုသိုပို စန္ဒကုမာ သိုဒေပို သုရိယကုမာဂ် တွဟ်နစံင်ယတ်ဂ် တုညးကေတ်ဏာတြသွံလေဝ် ဒေဝတ်တံ”

“ဘန္တော ယွံမွးတံ၊ ခွဲဒမသွိုင်ဗိုက်ကေတ်နယာတ် ကသီကရး ခွဲဒမဝက်သွက် ကုဏ္ဍလံထပ် သွောံကေတ်နကွပ်အနုဂ္ဂရတ် ခွဲလဗော လစတ်ကေတ် နစွန်သာ်ထပ်ဂ် စန္ဒ ကုမာ သုရိယကုမာဂ် သိုကိုလ္လီယဲပုပ္ဖံ ပွဲမိကျာ်ဂန်ဂ် တွဟ်နစိုတ်စံင်ယတ်ဂ် တုညးဂိုင်ကေတ် ပွိတ်ဏာတဲ့ရ”

“ဘန္တော၊ ယွံမွးတံ။ ခွဲဒမသွိုင် ဗိုက်ကေတ်နယာတ် ကသီကရး မသွိုင်ဂုဗ္ဗး ခွဲဝက် ကေတ် နသွက်ကုဏ္ဍလံထပ် ခွဲသွောံကေတ် နကွပ်အနုဂ္ဂရတ် ခွဲလဗောလစတ်ကေတ်

နစ္စကုမာကိုသုရိယကုမာ၌ သီကိုလို့ယဲပု၌ ပွဲဇန်တံညးဂမၠိုင် မွဲးစံင်ယတ်၌ဟောင် ညးကေတ်ပွဲတံဏာ ပွဲကတိုင်ယတ်တေံတဲရသ့”

“ဘန္တော၊ ယံမွဲးတံ။ ခေံဟာပ်ပင် မဂ္ဂုဆဲးသီကို အမာဲကဖျုန် ခေံဒညးဗလိပ်ဖုံသွူးဇူး သီကိုစူးစရဲ အဝဲမဆဲး ညုက်ဇုက် ခေံမဝေက်ကေတ်သွေက်ထပ် မလဗောလဝ်စွန်သံထပ် သီကိုမကျိုင်ကျပ် မဂေါင်ဆဲး စန္ဒကုမာသီသုရိယကုမာ၌ သီကိုလို့ယဲပု၌ မဒ်ပွဲဇန်မိမ တို့ဝါရ၌ တွဟ်နစံင်ယတ် ဂစိုတ်ထေံကွေံ၌ ညးကေတ်ပွဲတံဏာတဲရမွဲးတံဟို”

“ယံမွဲးတံ ဩစန္ဒကုမာ သုရိယကုမာ ကာလမအာ မတဲတေံ၌ ချိုက်ကေတ် ယာန် စိင်မဂေါင်သွူး ယာန်ချေံ သီလျးထပ် ကျိုင်ကျပ် ညံင်အိန်ဗွဲ သီကို စရဲရပ်လောန်တဲရောင်၊ ကောန်တြံသိုင်ခါ မအာရောင်သ့ မွဲးတံ၊ လှဟ်ဝံ နတြံတိုက်ရောင် ကောန်သိုင်ခါ မွဲးတွာ်အာ သ့ မွဲးတံ”

ဣတိဝစနံ၊ နိဂလာန်ရိဟ်ရေင် သီလို့လွာ်ဗြဲကမ္ဘာန် မံင်မဂ္ဂုကျပ် ထပ်ကွံ မယံ ရရိဟ်ရေင်ဗက်အာ၌ ဇကုဗောဓိသတ် စန္ဒကုမာ သီသုရိယကုမာ၌ ညးကေတ်ပွဲတံဏာ နုဗျင်ကာလ၌ရ။

၈။ ခဏ်အလုံချင် ပုပ္ဖဝတီကတီ၌ ကျွက်ကွဲ

ပွဲကလ၌ ညးမပွဲတံဏာ စန္ဒကုမာ သုရိယကုမာ၌ အိုတ်ကိုညးအလုံချင်တံ၌ ကျွက်ကွဲ ဇက္ခိက်ဇက္ခဝ်၌ ဒ်တဲ ဗက်သက္ခောတိတ်အာရ၊ ပွဲတရေင်၌ တိတ်အာဟံလတ်တဲ ဇေတ်တိတ်ရေင် သွံရ၊ ဒဒ်ကျွက်ကွဲ တမ်ညပ် မွဲဟ်ဂမၠိုင် မတိတ်၌ ဗမွဲးညာတ်တဲ ဗမွဲး ကိုညးတွာတ်ကွေံ တရေင်ရ၊ ပွဲကာလ ညးမွဲးကွေံတရေင်၌ ညးဂမၠိုင် တိတ်ဟံဂံတဲ ပွဲဂြိပ်ဥဒျာန် မညန်ကိုတရေင်၌ ခေံတံညးဂမၠိုင် လုပ်အာပွဲဂြိပ်ဥဒျာန်တဲ နဗရအသံပါင်မဇော်၌ ခေံတံညးဂမၠိုင် နရိအ်ဟိုအိုတ်ရ၊ မိင်ဗရအသံပါင် မွဲဟ်ဂမၠိုင်တဲ ဂစေံဂမၠိုင် ဒ်လကိုတ်တိုန်တဲ ပပ်ဂြုတ် ပဗွဲလ္လုအကာသရ၊ ပွဲကာ လ၌ သာ်ဝံမွဲဟ်ဂမၠိုင် ကော်ဟိုကိုဂစေံဂမၠိုင်ရ။

“ဘန္တောသကုဏာ၊ ဟာဲဂစေံဂမၠိုင်တံဟို ယပ်မွဲးတံမွဲးပွဲက်ကိုဖျုန်မွဲး၌ ပွဲဗွဲက်ချင် ပုပ္ဖဝတီဝံ၌ သိုင်ဇကုရာတ်သမ္ပိဝံ၌ ကောန်တြံပုန်၊ ကောန်ဗြဲပုန်၊ ဂ္ဂုကျပ်ဇော်ပုန်၊ သေဗ္ဗိပုန်၊ စိင်ပုန်၊ ချေံ ပုန်၊ ဂြုဥသဘပုန်၊ သတ်တွဲသွေင်ပုန်၊ သဗ္ဗပုန်အိုသို၌ သိုင်သမ္ပိဝံ စံင်ပုဗုဇယတ်ရ၊ မွဲးတံနွံဂွပ် ကိုဖျုန်မွဲး ပွဲဗွဲက်ချင် ပုပ္ဖဝတီတေံ၌ မွဲးတံဂစေံဂမၠိုင် ပြာပ်တိတ်အာအိုတ်ရ”

“ဘန္တောသကုဏာ၊ ဟာဲဂစေံဂမၠိုင်တံဟို ယပ်ဗေံတံဒေဂ္ဂပ်ကိုဖျုန်မွဲး၌ ပွဲဗွဲက်ချင် ပုပ္ဖဝတီ

ဝံ့ကို သိုင်ဇာကရာတ် သမ္မိသမ္မိဟ်ဝံ့ကို သဗ္ဗပန်အိုသိုကို သိုင်သမ္မိသမ္မိဟ်ဝံ့စံင်ပပူဖတ်ရ၊ မွဲးတံနွံဂုပ်ကိုဖျါန်မွဲး ပွဲဗွဲက်ချင် ပုပ္ဖဝတီတေံကို မွဲးတံဂစံင်မ္မိင် တိတ်အာရ” နဂလာန် မြဝံ့ကို မ္မိဟ်တံဂမ္မိင် ယံရီရောတ်အိုတ်ရ၊ ပွဲဗ္ဗာန်ကို မ္မိဟ်ဂမ္မိင် ယံရီရောတ်အိုတ်တေံတဲ နှုဂ်ခေံတံမ္မိဟ် ဂမ္မိင်ပြာပ်အာစိုပ်ပြာသာဒ်ဒိုင် ဗောဓိသတ်တဲ ခေံတံပဒက်သိုန် ကိုပြာသာဒ် ဗောဓိသတ်ကိုတဲ ခေံတံညာတ် ဥဒျာန်လ္လိမာန်တာန်ဆံင် ဗ္ဗာန်ဒိုင် ဗောဓိသတ် မလ္လုသြန်ဂြံတံကိုတဲ ခေံတံတိုက်သြိုဟ် ဂတေဝ်ယံတ်ကို ဗောဓိသတ်အိုတ်ရ။

“ဘန္တော၊ ယံမွဲးတံ။ ဣဝံ့ဒိုပြာသာဒ် စန္ဒကုမာရ၊ ဣဝံ့ဒိုသိုတူင်ကြကတ် စန္ဒကုမာရ၊ ဣဝံ့ ဒိုဒေန်ထဝ် ဣဝံ့ဒိုကွပ်ယာန် ဣဝံ့ဒိုဖျာန်ရတ် စန္ဒကုမာရ၊ ပွဲကာလလ္လုဟ်ဝံ့ကို တွဟ်နစံင် ယတ်စန္ဒကုမာ ညးပွိုတ်ဏာ ပွဲကတိုင်ယတ်တေံတဲရမွဲးတံ”

“ဘန္တော၊ ယံမွဲးတံညးဂမ္မိင်၊ ပွဲဥဒျာန်စန္ဒကုမာဝံ့ မှုကို ဖွံတုဟ်ဟ်သ် မပ္ပံ ကော် ကြက် ဂမုင် မိတာန် ပြာန်ပြ ဖဏာတ်ဂှ် ဓုန် နရိတ်တံကို ရာင်ဆဲတ်လ္လိန်ရမွဲးတံ၊ စန္ဒကုမာ ကို တွဟ်န စံင်ယတ်ဂစိုတ်ကွေံကို သိုင်သမ္မိ သိုဗမ္မုးပတုစိုတ်ယုတ်ကို ကိုကေတ် ပွိုတ်ဏာတဲရ မွဲးတံ”

“ဘန္တော၊ ယံမွဲးတံ။ ပွဲဂြိုပ်ဥဒျာန် စန္ဒကုမာကို တံဆုတုဟ်ဟ်သ် သစ္စု မပ္ပံ ကြက် ပဏှိ ဗိဗ္ဗတ် သတ်ဇုင် ဗွပ်ဇုက် ကြက်ထဝ် ဝိည္ဗာ ဝိည္ဗင် ဂမောပ် ဂစွံ ဂတေံ ဗင်ယကြ စံပလမ်တံကို ခေံသတ်ညေံညေံတဲရ၊ စန္ဒကုမာကို တွဟ်န စံင်ယတ် ဂစိုတ်ကွေံကို ညးကေတ်ပွိုတ် ဏာတဲရ မွဲးတံ”

“ယံမွဲးတံ ဣဝံ့ကွာလစ စန္ဒကုမာ မှုကိုဥပိုပိဒကို မသုန်သွာ ဓါရာင်ဆဲတ်ပွဲမလောန် ရ၊ စန္ဒကုမာကို တွဟ်နစံင်ယတ်ဂစိုတ်ကွေံကို သိုင်သမ္မိ ကိုညးကေတ်ပွိုတ်ဏာတဲရလေဝ် ဒေဝတ်တံ” နလေင်ဂလာန်မြဝံ့ မ္မိဟ်ဂမ္မိင် ယံရီရောတ်တံကို စန္ဒကုမာအိုတ်ရ။

“ဘန္တော၊ ယံမွဲးတံ။ ဣဝံ့ရင်စိင်ရတ်ကောန်တုပို စန္ဒကုမာရ၊ စိင်ရတ်မျို မှုကိုဒြဟတ် မှုကိုဂိုင်ညင်ကေသရာန်နွံတံ စန္ဒကုမာကို တွဟ်နဂစိုတ်စံင်ယတ်ကို ညးပွိုတ်ဏာကွေံတဲရ၊ ဣဝံ့မဒိုချေံရတ် မှုကိုဂိုင် မှုကိုဒြဟတ်အစောံအပါ မှုကိုလအာမပြဟ်ကိုနွံတဲရ၊ စန္ဒကုမာ ကောန် တုပိုကို တွဟ်နစံင်ယတ်ဂစိုတ်ကွေံကို ညးကေတ်ပွိုတ်ဏာတဲရ မွဲးတံ”

“ဘန္တော၊ ယံမွဲးတံ။ ဣဝံ့ကိုစန္ဒကုမာ မတုဟ်တံ နရတ်ထပိုပြကာ ဗဂန်ကေတ်ချေံ သိန္နုဓါတဲ ဣတေံဇက်တဲ အာညင်ရ ပရိကျာကို သိုကိုအသေအဟာန် ညင်ရလ္လိမာန်ယာန်ဖျိုက် သိုင်အိန်နဲဒဲ ဒေဝတ်ကိုသ့၊ ကောန်တြုပန် မှုလက်သန်မဆဲ သိုကိုစရဲကျာ်သြို ဗွပ်ပိုန်ကို သိုင်ဇာကရာတ်သမ္မိဝံ့ ပတေံလပိုဗမ္မုးဒမိက်တဲ မူဟိုတ်ဝံ့စံင်ယတ် ဂစိုတ်ကွေံခေံကိုရေဝ် မွဲးတံ”

“ယုံမှားတံ ဂူကျပ်မပြုညးပန် မှုလက်သန်မတုပ်တံသင်ရ အဆေဝ်သွပ်ကို သိုင်သမ္မိဝံ ပတေဂလာန်ဗမ္မးဒိဋ္ဌိတဲ မူပဝံစံင်ဂစိုတ်ကျော်ရောမ္မးတံ၊ ယုံမှားတံ ဂတနူဝံဂံ ချင်ကွာန် ရးနီဂီ သိုချင် ပုပ္ဖဝတီဂံ လူဒြအာဂြိုပ်ဇော်ရ မ္မးတံ” အိုတ်မ္မိတ်တံဂမ္မိုင်ဂံ တွဟ်နတိတ်အာ မ္မးချင်ဂံ ဟံသွတ်ရထတဲ ယံကေတ်တဲဒိုင်အပွဲချင်ဂံရ။

* * *

၉။ ခဏ်မိစန္ဒကုမာကိုဂူကျပ်ဂမ္မိုင်အာတ်အခေါင်

ပွဲကာလဂံ စန္ဒကုမာ ညးကေတ်ဏာ ပွဲကတိုင်ယတ်ဂံရ၊ မိဖောမိသတ် ဂူကျပ်ဂေါတမိ ဟိုဟို သိုင်သမ္မိဝံရ။ “ယုံတုညး ကောန်အဲခါ စန္ဒကုမာကိုသုရိယကုမာဝံ ယံမရာတ်ဂစိုတ် ကျော်တဲ ဇကုအဲဝံ စံဒြဲသိုင်ဂစိုတ်ရတုညး၊ ယုံတုညး ကောန်အဲခါဝံ တုညးကိုဒါန်လမျီုညိရအံ” သံဝံ ဂူကျပ်ပွတ်ကိပ်တံခိုင်သိုင်ဂံတဲ ယံအာတ်တံအခေါင်ရ ဂံလေဝ် သိုင်သမ္မိဝံ ဟံကို အခေါင်တဲ ရဝံ ဂူကျပ်ဂးကို ဂအံတံဂံပုန်ရ။

“ယုံဂအံအဲတံဟဲ မ္မးတံ ထေပွတ် ကိုကောန်အဲတဲ မ္မးတံကွပ်ဒိုင်ဟာ” ဂးတဲ၊ ဗန်ကေတ် ဂအံပြုပန်ဂံတဲ ဂူကျပ်လရိအံယံတံရ။

“ယုံမှားတံ ဂအံအဲပန်ဝံဂံ ပွဲကိုပ်ကွာ ကာလမခိတ်တံဂံ မပတုစရဲရုပ်လောန် မဆိုက် ဗွက် ပွဲလေ့ဒယေံ သိုက်ဖလိုင်ကိုစိုတ်အဲရောင်၊ ပွဲကာလလှဟ်ဝံ မူပမှားတံ ဟံသွးကိုဒိဋ္ဌိက် မူဟိုတ်မှားတံ ဟံဖျိုက်ဖလိုင်ကိုစိုတ်ကောန်တြုအဲညိရောလေဝ်မှားတံ” ရဝံ ဂးတဲ၊ ဗန်ကေတ်ဂအံပံဂံတဲ ဂူကျပ်ဂေါတမိ ယံတံတဲ ရဝံ တွေဟ်လက် ဗမ္မး ခဏ္ဍဟာလဂံပုန်ရ။

“ဟဲဗမ္မးခဏ္ဍဟာလဟဲ၊ ကောန်တြုအဲစန္ဒကုမာ ဖေံကေတ်ဏာ ဂစိုတ်ထေဝံကျော် ညံင်အဲမ္မးစံင်တူကိုကောန်အဲဂံ ကိုဖေံမ္မးစံင်တူကိုဖေံညိ၊ ကိုယဲဖေံ မ္မးတိုက်ညိဟ် ဂတေဝ်ယံ ကိုဖေံညိ၊ ကိုယဲဖေံ မ္မးဇော်ဍုင်ရမတ် ကိုဖေံညိရဟဲ၊ ကိုယဲဖေံ ဇတပ်ဖျုန်ဂြိုဟ်ညိ ယဲဖေံသိုဇကုဖေံ ကိုဒတံဖေံအာ ပွဲကတိုင်ယတ်ဂံညိရဟဲ”

ဟဲဗမ္မးခဏ္ဍဟာလ ကောန်အဲစန္ဒကုမာ ဖေံကိုညးကေတ်ဏာဂစိုတ်ကျော် ညံင်အဲမ္မး ဒြဲယဲပုန် မ္မးသဲအာနူကောန်အဲဂံ ကိုဖေံမ္မးစံင်တူ ကိုဖေံမ္မးဒြဲယဲပုန် ကိုဖေံမ္မးသဲအာနူယဲဖေံညိ၊ ကိုဖေံမ္မးသဲအာနူပြုဖေံညိ၊ ကိုဖေံမ္မးသဲအာနူကောန်ဖေံသမ္မာဖေံညိ”

“ဟဲဗမ္မးခဏ္ဍဟာလ ဖေံကိုညးဂစိုတ်ကောန်အဲတဲ အဲဟံဝံညာတ် ကောန်အဲဂံ လွကိုယဲဖေံ ဝံညာတ်ဖေံညိ၊ လွကိုဖေံ ဝံညာတ်ယဲဖေံညိ၊ လွကိုဖေံ ဝံညာတ်ကောန်ဖေံညိ၊ လွကိုဖေံ ဝံညာတ် သမ္မာဖေံညိရဟဲ” ဂူကျပ်ဂး။

ပွဲညးမကေတ်ဏာ စန္ဒကုမာ ပွဲဇရေင်ကတိုင်ယတ်ဂ် သာ်ဝံ စန္ဒကုမာပွဲသိုင်မဇကုရ၊
“ဒေဝ၊ ယံသိုင်မ။ အာတ်ဒါန်လမျိုပိုဒိုက်ညိရအံ၊ သိုင်မလွဂစိုတ်အဲညိရအံ၊ သိုင်မကိုပိုဒိုက်ဝံ
အဲထေဝံ အိက်စိင်ဗမ္မးညိရအံ၊ ကိုပိုဒိုက်ဝံအဲထေဝံ အိက်ချေဗမးညိရအံ၊ ယံသိုင်မ သိုင်မ
ပွဲထေဝံကျေပိုဒိုက်တဲ ကိုပိုဒိုက် ဒးရပ်ကဝေက်တဲ ကိုပိုဒိုက်ဒးကြင်အာတ်စညိရအံသိုင်မ”

“ယံသိုင်မ ဗြတံလျိုဂ် သိုက်က္ခိဝံကောန်တဲ အာတ်အခေါင်ကိုဒေဝတ်ဆု ဗြလျိုအာတ်
အခေါင်ကို ဒေဝတ်တဲ ဗြလျို အာတ်အခေါင်ကိုဒေဝတ်တဲဖြဲ ဂ်လေဝ် ဟံက္ခိဝံကောန်တဲ ဒးစံင်
တူ ရီရောတ်တဲကိုသံသိုင်မ၊ ယံသိုင်မ သိုင်မပိုဒိုက်ကိုပိုတဲ ပိုဒိုက်ကျင်ကျိဒ်ကောန်သိုင်မတဲ
ရ၊ သိုင်မလွဂစိုတ်ပိုဒိုက်ညိရအံ”

“ယံသိုင်မ မိပိုသိုက်မျိုက်မြိမြန် ဇော်သျှင်လဝ်ပို သိုသိုက်မျိုက်ဗွဲမလောန်ကျင်
ယံဒက်ဒေါန်ကျင် ဝေါန်စဝ် အာတ်တဲကို အခေါင်သိုင်မပိုဂ် သိုင်မကိုအခေါင်ကိုပိုညိရအံ၊
လွပိုဗ္ဗးသဲနမိ ပိုဒိုက်ညိရအံ” နဂလာန်ဂလိုင်ဝံ ဓိန်စန္ဒကုမာ အာတ်အခေါင်ကို ဟံက္ခိဝံအခေါင်
တဲ စန္ဒကုမာ ပျောတ်လဝ်က္ခိပံ ပွဲတံဇိုင်မိဂ်ရ။

“အမ္မ၊ ယံမိတွဂုန်အဲ ဒဒ်မိမမင်မဲ့တဲ လက်စိုက်တဲ အဲက္ခိဝံမိတ်တဲ ဒဒ်မိသိုတ်သွတ်
ပဿမင် ဒဒ်မိပံပိုလွီပရာအဲဇော်မောင်အာပွဲ ဒေါင်ပိုန်တသိုက် ဒဒ်မိအဲဗ္ဗးဒင်ဒိုက်ဂ် လျှတ်ဝံဂ်
ဒ်ကောတ်လညာတ်တဲရ၊ လဟိုဝံဂ် ကောတ်လဟိုတဲရ၊ ဒုဟ်အဲဒိုက်အိုသို အဲဒိုက်ကလံမိကျင်
ဂန်ရ၊ လျှတ်သိုင်မအဲသိုက်ဝံချင်သွတ်ဂ် စံင်ယတ်ဂစိုတ်အဲဂ် ကိုသိုင်မအဲက္ခိဝံချင်သွတ်ညိရအံ”

“အမ္မ၊ ယံမိကျင်ဂန်အဲ ကိုအဲလျှောင်ဇိုင် မိအဲညိ၊ မိကျင်ဂန်ဗန်လဝ်အဲဒိုက်ညိအံ၊
ယံမိကျင်ဂန်အဲ အဲလျှောင်ဇိုင်မိတဲ ပွဲဋ္ဌာန်ညးဂစိုတ် စံင်ယတ်ကိုအဲဂ် အဲသွေးအာရမိ” ဂ္ဂကျင်
ဂေါတမိ မိင်ဂလာန် ကောန်တဲ ရဲဝံ သွေးပုန်ရ။

“ယံကောန်အဲ စန္ဒကုမာ နဒုက်သော် မတုပ်တဲရထောင်စမ္မာဂ် မွက်ညိ၊ မိသော့ဗိုညိ
ကောန် နအပေါတ်ဂ္ဂိကြိယာမဆဲတဲဂ် မကျိုင်ကျင်ညိကောန်၊ ယံကောန်အဲ စန္ဒကုမာ
နစွန်သာ်ထဝ် မလဗျောလဝ်ဇကုမညိကောန်၊ ယံကောန် စန္ဒကုမာ နယာတ်ကသီကရးမဆဲ
မသျိုင်ဗိုက်တဲ ကွတ်တဲ ထဍုင်ဒေါင်ထဍုင်ဋ္ဌာန် သိုင်ဂမ္မိုင် ကိုယဲဝံဗိုညိကောန်”

“ယံကောန်အဲ စန္ဒကုမာ နအပေါတ်ကယိုင် မပ္ပံလစိန်စရံက်ဒြင်ပံက်လကံက်ထဝ်တံဂ်
မကျိုင်ကျင် ပွဲဒေါင်ပူရိသာတ်ဂမ္မိုင်တဲ ကွတ်တဲဝံ ကိုယဲဝံသော့ဗိုမညိကောန်” သာ်ဝံ ဂ္ဂကျင်
ဂေါတမိ ယံတ်ကို စန္ဒကုမာရ။

ပွဲမသက်သိုင်ဂ် ဂ္ဂကျင်စန္ဒဒေဝိ မဒ်ဂ္ဂကျင်ဇော် ဗောဓိသတ်ဂ် ပျောတ်လဝ်က္ခိပံပွဲတံဇိုင်
ခါသိုက်တဲ လျှောင်အာတ်တဲ အခေါင်ပုန်ရ “ယံခါသီအဲသိုင်ဇော် ညးလျိုညးမပတွကောန်ဂ်

ဦးသျှိုက်မြိုက်ကောန် ဦးဟုံမိက်ကိုကောန်ရှာပဲ ဦးဟုံမိက်ကိုချိုတ်ရောင်သွံ၊ ဒါသီအဲ သိုင်ဇော်
မွဲဂ် ဟုံသျှိုက်မြိုက်ကောန် ဂစိုတ်ကျော့ကောန် ပွန်ရောင်သွံအံ” သုတ်ပြုစန္ဒဒေဝီဂး။

သိုင်မိင်တဲ ၆ဝံ သွးပွန်ရ၊ “ယုံဂအိုအဲ စန္ဒဒေဝီဟာပဲ ကောန်အဲတံဂ် အဲဟုံသျှိုက်ဟုံ
သေင် အဲသျှိုက်မြိုက်လောန်သန်ရ၊ ဂအိုအဲလေဝ်အဲသျှိုက်ရ၊ အကုအဲလေဝ် အဲသျှိုက်မြိုက်ရ၊
တူဟ်နအဲသိုက်ဂုံအာစိုပ်ချင်သွင်တဲ အဲမွဲစံင်ယတ်ကောန်အဲ သမ္မာအဲ တံဂ်ရောင်”

“ယုံတုဦး စန္ဒကုမာတုသိုအဲဝံ ပတုစရဲ ရုပ်ညင်ကောန်ဒေဝတ်ကို မွဲရှာဂစိုတ်ဝံဂ်
ဖျုန်ဂြိုဟ်အဲ ညင်မသွတ်အာကိုရအံ၊ တုဦးဂစိုတ်တုသိုအဲဂ် ဇကုအဲ တုဦးဂစိုတ်ကျော့ကိုညိရအံ၊
ကရော့တုသိုအဲဂ် အဲဂုံအာကျိန်ဒ် ပွဲချင်သွင်တေညိအံ” သုတ်ပြု စန္ဒဒေဝီဂး။

သိုင်မိင်တဲ ၆ဝံ သွးပွန်ရ၊ “ဟာယစန္ဒဒေဝီ ဂအိုအဲ စန္ဒကုမာတုသိုဇော် ဟုံတဲ
ဒါသီဒိုဇော်နွံ ဇော်လိုင်တစိုတ်ရ၊ ဇော်လွစံင်တူရဟာပဲ” သိုင်ဂး၊ သုတ်ပြု စန္ဒဒေဝီ မိင်လဟိုသိုင်တဲ
တဲခါဂတိုဦးတိုင်တိုင်တဲ ပျောဇကုတဲ ဂတေဝ်ယံတရ။

* * *

၁၀။ ခဏ်သိုင်အိန်ထွလဘာ်

ပွဲမသက်သိုင် ဂူကျာ်စန္ဒဒေဝီ မယာံတံဂ်ဟေင် ပွဲအစီရေင်ကတိုင်ယတ်ဂ် စီရေင်အိုတ်တဲ
ကောန်တြုသိုင် စန္ဒကုမာဂ် ဦးပရာပ်ဏာ ပွဲကတိုင်ယတ်ဂ်တဲ ကိုဝံဒိုင်ညွဲကတိုင်ယတ်ဂ်ရ၊
ထးထဝ်မွဲဂ် တူဟ်နသကိုဒင်ဆီကအံ စန္ဒကုမာဂ် ပရာပ်နင်တဲ ဗမူးခဏ္ဍဟာလဂ် နတဲခေရပ်ကေတ်
သွာ်ဇေမ္မက်တဲ နသွာ်ဝံ အဲညွတ်ကျော့ကအံ စန္ဒကုမာဝံတဲ အဲဒင်ကေတ် ဆီကအံပွဲဋ္ဌာန်ဝံဂ်
ခေရပ်တဲ ခေသ္မံဖျာံဒိုင်သွာ်ဂ်ရ။

ပွဲကာလဂ် ဂူကျာ်စန္ဒဒေဝီ သမ္မာဗောဓိသတ်ဂ်ညာတ်တဲ “ဩမွဲဒေဝတ်တံ လတုန်ဝံ
တုသိုအဲချိုတ်ကျော့ရ အဲဟုံရ၊ အဲလေင်ကျော့ရ” ဂးတဲ “အဲပစုတ်သစ္စညိ” ချပ်တဲ ကွံင်ထံက်ကလီ
ယိုသိုပ်တဲတဲ ၆ဝံ ဂူကျာ် ပသစ္စရ။

“ဘန္တော၊ ယုံဒေဝတ် ပွင်လိုက် ပွင်ကပ် ပွင်သာသနာ အိန်ဂြို ယိုမာတံဦးဂမ္တိုင်
ဗမူးခဏ္ဍဟာလဝံ ပွဲသွံ ဒ်ပုသရပ်ပါပ်စုတ်ရ ယဝ်သဒ်ဂ် စန္ဒကုမာတုသိုအဲဝံ လွကိုဒးချိုတ်ညိ၊
ကိုဝံဂျိုင်တလမျို ကရော့အဲညိအံ ဒေဝတ်တံ” သာ်ဝံ သုတ်ပြုစန္ဒဒေဝီ ပတုဟ်စုတ်သစ္စရ။

ပွဲချိန်ခဏ် သိုင်အိန်ဝံတီကေတ်ဗက် ရပ်လေံဗတ် ဇေတ်တဲ ပွဲပြဟ်ဇော်စိုပ်ကျင်တန်ဒိုင်
လ္လူအကာသပူဇကုတဲ ဒယာပ်လေံဗတ်ဇေတ် စမ္ဗုပဟေက်သိုင်ဂ် ကိုဗလးကျော့ သတ္တံဂမ္တိုင်
ဂ်ရ။

သွိုင်ဖေက်ဒဇေတဝ်တမ္ပဲမလောန်တဲ ကိုဗလးကျံ ညးဂမ္တိုင်တံဂ် သိုဖအိုတ်ရ၊ ညး
ဂမ္တိုင်ဝံ ဗူးနုဒွက်အိုသိုတဲ ပွဲကာလဂ် ပွဲဇရေင်ကတိုင်ယတ်ဂ် ဇန်တံညးဂမ္တိုင် ကျင်ကောံမဲ့
ဟာန်တဲ ရဲဝံ ချေံတံဂးအိုတ်ရ။

“ယွံမူးတံ ဗမူးခဏ္ဍဟာလဝံ ဂစိုတ်မိုတ် စံင်ယတ်တဲ မဂ္ဂံအာသွင်ရောင်၊ ချေံမူးဂ် ဇကုချေံ
ကိုစှ်ပွဲကတိုင်ယတ်တဲ ပိုဗင်စံင်ကိုချေံဝံအာသွင်ညးမူးတံ” ညးဂမ္တိုင်ဂးတဲ ချေံတံညးဂမ္တိုင် ရပ်
တိကလောံတဲ ဗိုင်လင်ဗမူးတဲ ချေံဇိုကိုတိကလောံရ။

ဗမူးဒင်တဆုတ် အာတဆုတ်အာတဲ ဒင်ဒတံစှ်အာ ပွဲကတိုင်ယတ်ဂ်ရ၊ ညးဂမ္တိုင် ဗိုင်ဇို
ဖျေံတဲ ဗမူးခဏ္ဍဟာလဂ် ချိုတ်ဗျိုက်ကျံအာရ၊ ဗမူးဂ်ချိုတ်အာတဲ တွဟ်နဂစိုတ်သွိုင်ဂ် ညးဂမ္တိုင်
ဗိုင်ဟုပ်ကျင်ပွန်ရ။

စန္ဒကုမာ ဗန်လင်သွိုင်မဇကုတဲ ဟကိုညးဂစိုတ်ရ၊ “လမျိုသွိုင်ပိုသကိုရ၊ ကိုန်ချင်ကို
ကျိုင်ဗွာင်ကို ပိုဟံ့ကို ဟင်ရင်ရ၊ ချင်လေဝ်ပိုဟံ့ကိုလောပ်ရ၊ ကိုပစာဏာတဲ မူးချင်ပိုသကိုဒွင်ရ၊
ကိုဒးတြိုင်အာတ်စရ” ဂးတဲ၊ ညးဂမ္တိုင် ကိုသွိုင်ယာတ်သုတ်မိတ်တဲ ယာတ်ပူကျိုပ်ကိုပလ္လေဟ်
စဏာတဲ ချေံတံညးဂမ္တိုင် ပလင်ဏာကိုအာဒွင်ပွဲကွာန်စဏာဂ်ရ။

“ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမိတံ။ ဩပူဂိုလ်တံဂ် ပုသရံပါပ်ဂ် ချေံဒးယျဲရဂ် ပူဂိုပတဲသရံပါပ်တံဂ်
ဒးအာစိုပ်နရက်ရခမိတံ” ကျင်တြဲဂး။

* * *

၁၁။ ခဏ်ဇိုန်ကိုကိုန်ချင်ကိုစန္ဒကုမာ။

ပွဲကာလဂ် ဇန်တံညးဂမ္တိုင်ဂ် ချေံစုးကျံ ခါခဏီခါ သွိုင်ကိုဗမူးဂ်တဲ ချေံတံစီရေင်အပေါတ်
ပသေက်ဘိသေခတဲ စန္ဒကုမာဂ် ချေံတံပသေက်ကိုပသွိုင်ရ။

“ ဘိက္ခဝေ၊ ယွံခမိတံ။ ကောန်တြဲသွိုင်တံဂ်တုန်လေဝ် စန္ဒကုမာ ဗူးနုစံင်ယတ်ဂ်တဲ
ကောန်သွိုင်တံဂ် ကျင်ကောံမဲ့ဟာန်တဲ ချေံတံပသေက်ကို စန္ဒကုမာ ပသွိုင်ရ”။

“ယွံခမိတံ ကောန်ဂုတ်သွိုင်တံဂ် ကျင်ကောံမဲ့ဟာန်တဲ ချေံတံပသေက်ကို စန္ဒကုမာ
ပသွိုင်ရ”။

“ယွံခမိတံ ဩဒေဝတ် ဗွဲဗွဲတံဂ် ကျင်ကောံမဲ့ဟာန်တဲ ချေံတံပသေက်ကို စန္ဒကုမာ
ပသွိုင်အိုတ်ရ”။

“ယွံခမိတံ ဩပူရိသာတ် ဒေဝတ်ဂမ္တိုင်တံဂ် ချေံကျင်ကောံမဲ့ဟာန်တဲ ချေံတံပသေက်ကို

စန္ဒကုမာ ပသိုင်အိုတ်ရ”။

“ယုံခမိတ် မှာဇန်တံညးဂမ္တိုင်ဂ် စန္ဒကုမာ ဂံဗ္ဗးနုစံင်ယတ်တဲ တဲခွဲတံမိပ်စိုတ် အိုတ် တိုဟ်တ်ဗွဲမလောန်ဂ်ဒ်တဲ ခွဲတံပသေက်ကို စန္ဒကုမာ ပသိုင်တဲ ခွဲတံတက်ဖံတဲ လန်ဂရင်ပွီ ညးအလုံချင်ဂ်အိုတ်ရ”။

နလောင် ဂလာန်သင်ဝံ ကျင်တြဲတံပိုင်ကို ခမိဂမ္တိုင်ပွဲကာလဂ်ရ အိုတ်မှာဇန်အိုသို ညးဂမ္တိုင်ဂ် ခွဲတံ အိုတ်တိုဟ်တ်စိုတ် ဗွဲမလောန်တဲ နက္ခသင်ဂပပ်သ္တိုင် ခွဲတံစရိုတ်ဗျာ်ဘိသေခ ကိုဗောဓိသတ်ရ၊ ပွဲကာလဂ် သိုင်အိန်နဲညးဒေဝတ်တုန်လေဝ် နက္ခသင်ဂပပ်သ္တိုင် စရိုတ်ဗျာ် ဘိသေခ ပသေက်ကိုဗောဓိသတ်ပသိုင် ပွဲကာလဂ်အိုတ်ရ။

ဂူကျင်သုဇာတာတုန်လေဝ် ကျောံဒေဝတ် အဆေဝ်သွင်တံညးဂမ္တိုင်ဂ် ကျင်ကောံမ္မဲဟာန် တဲ စရိုတ်ဗျာ် ဘိသေခတဲ ဇိုန်ကိုဗောဓိသတ် ပသိုင်ရ၊ ယာတ်ဒိပ် ကောန်ဝေတ်ဂ် ပရညင်ဇောဝ် တဲ ခွဲတံကိုတဲ သဝယယာတ်ကိုတ် သာဓုကာအိုတ်ရ၊ အိုတ်ကိုပူရိသာတ် သိုင်တံဂ်ကို အမာတ်ဒဲဗညာတ်ဂ်ကို ကောန်ဇကရတ်ဗွဲတဲတံဂ်ကို ကောန်ဗြဲသိုင်ဝတ်တံဂ်ကို ကောန်ဒေဝတ်ဗွဲတဲတံဂ်ကို ကောန်ဒေဝတ်ဝတ်တံဂ်ကို အိုတ်ညးအလုံချင်ဂ် ကျင်ကောံဒ် မွဲတဲ လလောင်ကိုသာဓုကာ ဂြိုဂြိုအိုတ်ပွဲကာလဂ်ရ။

ပွဲကာလဂ် ညးဂမ္တိုင်ဇိုန်ကိုကိုနန်ကျင်ဗြာင်ကို ဗောဓိသတ်တဲ ဖံဇောံမဒ်သိုက်စိုတ် ဇန်ဂမ္တိုင်ဂ် ကိုတက်လလောင်တ် အလုံချင်ပုပ္ဖဝတီဂ်အိုတ်ရ၊ ဗောဓိသတ် ဂံပွင်ရင်ကိုနီချင် ကျင်ဗြာင်တဲ ယာတ်မပြုပြဲတံဂ်ကိုလေဝ်ကိုညးပလံင်ပွိတ်ကိုသိုင်မဇကုရ၊ ဇောံအဟာရဘောဇိုန် ဂ်လေဝ် ကိုညးပွိတ်ကိုသိုင်မဇကုရ သိုင်စကာဂ် ညးဟံ့ကိုလုပ်ချင်ရ ဒးမံင်ကေတ်မူးချင်ဂ်ရ။

သိုင်စန္ဒကုမာရာဇာ မဟိုင်ရင်ကိုနီချင် ဗွဲခေပ်မင်မ္မဲလင်ဝေပ်သိုင်စိုက်ပြုကာ ဒါန်သီလဘာဝနာ ပွဲအာဟံ့ဂံ့သ္တုတ် ဖလုတ်အာဂ်တဲ ပွဲလအိတ်အယုက်ဂ် စုတိတဲ တိုန်စိုပ်ချင်သွင် လတူပြာ သာဒိထဝ် ဒေန်ထဝ် သ္တာထဝ် ဆုကပ် လဗြိုက် ဂံ့စသိုင်တ် တသိုက်ဒိပ်မပြုရ။

* * *

၁၂။ ခဏ်သုတ်ဘေဒနာ။

တဂ်ဒေသနာ သင်ဝံ ကျင်တြဲတံပိုင်ကို ခမိဂမ္တိုင်တဲ “ဘိက္ခဝေ၊ ယုံခမိတ် ဒေဝဒတ်ဝံ နိဿဲကိုအဲမွဲတဲ မပလ္လိဂစိုတ်ညးဂမ္တိုင်ဂ် ဆလျာ်ဝံဟသေင် ပွဲကာလမတဲတေံကိုလေဝ် နိဿဲ ကို မွဲတဲ မဂစိုတ်ညးဂမ္တိုင်ဂ် ပတ်လ္လိပရာတဲရ ခမိတ်” ကျင်တြဲဂးတဲ သုတ်ဘေဒနာအတိက် တေံရ။

“ဘိက္ခဝေ၊ ယံခမိတံ။ ဗမ္မုးခဏ္ဍဟာလမတုံတေံဂံ၊ ကျင်ဒိဒေဝဒတ်လျဟ်ဝံရ၊ ဂူကျင်ဂေါတမိ မတုံတေံဂံ၊ ကျင်ဒိဒိဒေံ ဂူကျင်သိရိမာယာလျဟ်ဝံရ၊ ဂနကျင်ဒန္တဒေဝိ မတုံတေံဂံ၊ ကျင်ဒိ မိရာဟုလ ဂူကျင်ဘိမ္မာလျဟ်ဝံရ၊ သေလာကုမာရီ ဒေံတြံအဲမတုံတေံဂံ၊ ကျင်ဒိဥပ္ပလဝန် လျဟ်ဝံရ၊ ကောန်တြံအဲဝသုလမတုံတေံဂံ၊ ကျင်ဒိရာဟုလလျဟ်ဝံရ၊ ဒေံတြံအဲဘဒ္ဒသေန မတုံတေံဂံ၊ ကျင်ဒိမှာမုဂ္ဂလာန်လျဟ်ဝံရ၊ ဒေံတြံအဲ ဝါမဂေါတ္တ မတုံတေံဂံ၊ ကျင်ဒိမှာကဿပလျဟ်ဝံရ၊ ဒေံတြံအဲသူရိယကုမာ မတုံတေံဂံ၊ ကျင်ဒိ သာရိပိုတ်လျဟ်ဝံရ၊ သိုင်အိန်မတုံတေံဂံ၊ ကျင်ဒိထေရ်အနုရုဒ္ဒတုမတ်ဒိပ်လျဟ်ဝံရ၊ စန္ဒကုမာ ကောန်တြံဗြဟ္မာရတ် မတုံတေံဂံ၊ တုန်လေပ်။ အဟံဗြဝသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ကျင်ဒိအဲကျင်လျဟ်ဝံရ ခမိတံ” ဣတိ၊ ရံဝံ။ ဇာတကံ၊ န်ဇာတ်အ တိက်ဂံ။ သမောဓာနေသိ၊ စိုန်ကျင်တြဲတုံလဝ်ရအံ။

ဇာတ်စန္ဒကုမာ တဲ့ဆဝံရ။

* * *